

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Denisa Nováková

**Interpretace negativního výsledku hlasování britského
parlamentu o vojenské intervenci v Sýrii**

Bakalářská práce

Praha 2014

Autor práce: **Denisa Nováková**

Vedoucí práce: **Mgr. Jan Váška**

Rok obhajoby: **2014**

Bibliografický záznam

NOVÁKOVÁ, Denisa. *Interpretace negativního výsledku hlasování britského parlamentu o vojenské intervenci v Sýrii*. Praha, 2014. 46s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Jan Váška.

Abstrakt

Dne 21. srpna 2013 došlo v Sýrii k rozsáhlému chemickému útoku, na jehož základě svolal britský premiér dolní sněmovnu britského parlamentu a požádal o předběžné schválení vojenské intervence v Sýrii. Vládní návrh byl však poměrem hlasů 285:272 zamítnut, čímž byla fakticky zablokována vojenská intervence v Sýrii a další hlasování s tím spojené. Bezprostředně po negativním výsledku hlasování se objevily různé interpretace jeho možných dopadů, ale i příčin. Tato bakalářská práce „Interpretace negativního výsledku hlasování britského parlamentu o vojenském zásahu v Sýrii“ se s určitým odstupem snaží možné příčiny systematictěji analyzovat a identifikovat hlavní důvody negativního výsledku hlasování. Dále se snaží odpovědět na otázku, proč britský parlament zamítl intervenci v zemi, kde dochází k jedné z největších humanitárních krizí 21. století i přesto, že je Velká Británie zemí s dlouhodobou historií principu humanitárního intervencionismu a již za stávající vlády došlo k vojenskému zásahu v Libyi. Přitom bakalářská práce klade důraz na charakter konfliktu v Sýrii, britský politický diskurz v kontextu vojenské intervence a zkušenost se zahraničně-politickými intervencemi. Zabývá se také rozložením sil v britském parlamentu, situací v Konzervativní straně a pozicí Davida Camerona. Dále pak organizací hlasování a disciplinovaností poslanců, rolí veřejného mínění a problémy spojenými s případným vojenským zásahem v Sýrii. Výsledek hlasování je důležitý nejen z hlediska britské vnitropolitické situace, ale také role Velké Británie na mezinárodní scéně.

Abstract

On August 21 2013 a massive chemical attack took place in Syria. On the basis of the attack the British Prime Minister convened parliament and asked the House of Commons for the approval of a military intervention in Syria. The government motion was however disapproved by 285:272 votes and therefore the possible military intervention and the further voting on this issue was blocked. Right after the vote a series of possible causes and consequences occurred. This bachelor

thesis “Interpretations of a negative result of the British parliament vote on military intervention in Syria” tries to systematically analyze possible causes and identify the main factors, which contributed to the negative result. Then it tries to justify why Britain as a country with long history of humanitarian intervention refused to intervene in a country where one of the greatest humanitarian crisis of the 21st century takes place. Moreover when a military intervention in Libya took place under the current government. At the same time the bachelor thesis puts an emphasis on the character of the Syrian conflict, British political discourse in the context of a military intervention and experience with foreign-political interventions. Then it also analyses the allocation of seats in the British parliament, current state in a Conservative party and the position of David Cameron. Last but not least it deals with the voting organization, the indiscipline of Conservative and Liberal democratic MPs, public opinion and problems related to potential military intervention in Syria. The result of the voting is important not only in the context of the British internal politics but also from the point of the British role on the international scene.

Klíčová slova

Vojenská intervence, Sýrie, Konzervativní strana, britský parlament, David Cameron, rebelové, chemické zbraně, Bašár al-Asad

Keywords

Military intervention, Syria, Conservative party, British parliament, David Cameron, rebels, chemical weapons, Bashar al-Assad

Rozsah práce: 65 634 znaků

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely a zároveň prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.

V Praze dne 14. května 2014

Denisa Nováková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu své bakalářské práce Mgr. Janu Váškovi za cenné rady a připomínky při psaní této práce.

PROJEKT BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno:

Denisa Nováková

E-mail:

novakova.denisa@hotmail.com

Semestr:

letní

Akademický rok:

2013/2014

Název práce:

Interpretace negativního výsledku hlasování britského parlamentu o vojenské intervenci v Sýrii

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok):

letní, 2014

Vedoucí bakalářského semináře:

PhDr. Marek Pečenka

Vedoucí práce (není povinné):

Mgr. Jan Váška

Zdůvodnění výběru tématu práce (5 řádek):

K výběru tématu mě vedl dlouhodobý zájem o britskou zahraniční politiku. Velká Británie je zemí s dlouhodobou historií humanitárního intervencionismu a již za stávající vlády proběhl vojenský zásah v Libyi. Intervence v Sýrii však byla v srpnu 2013 dolní sněmovnou britského parlamentu zamítnuta a bezprostředně po hlasování vyvstala celá řada otázek týkající se nejen důsledků, ale také příčin tohoto hlasování. Právě příčinami, které vedly k zamítnutí vojenského zásahu v Sýrii, se tato bakalářská práce zabývá.

Předpokládaný cíl (5 řádek):

Cílem práce je s určitým odstupem času analyzovat příčiny negativního výsledku hlasování dolní sněmovny britského parlamentu o vojenském zásahu v Sýrii a poskytnout jeho různé interpretace. Dále se bakalářská práce pokouší odpovědět na otázku, proč britský parlament zamítl intervenci v zemi, kde dochází k jedné z největších humanitárních krizí 21. století.

Základní charakteristika tématu (10 řádek):

V srpnu 2013 došlo v Damašku a jeho okolí k rozsáhlému chemickému útoku, na jehož základě britský premiér David Cameron svolal parlament a požádal dolní sněmovnu britského parlamentu o předběžné schválení vojenské intervence v Sýrii. Vládní návrh byl však poměrem hlasů 285:272 odmítnut, čímž byla fakticky zablokována vojenská intervence v Sýrii a další hlasování s tím spojené. Existuje celá řada faktorů, které mohou být považovány za příčiny tohoto výsledku jako například zkušenost se zahraničně-politickými intervencemi, charakter konfliktu v Sýrii, nejasné důsledky zásahu, apod. Tato práce se je snaží analyzovat a zdůvodnit, které z nich pravděpodobně sehrály stěžejní roli. Negativní výsledek hlasování je důležitý nejen z hlediska britské vnitropolitické situace, ale také z hlediska role Británie na mezinárodní scéně.

Předpokládaná struktura práce (10 řádek):

Bakalářská práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do tří částí a využívá metodu kvalitativní a kvantitativní analýzy. V úvodu je představeno téma práce a je proveden rozbor použité literatury. První kapitola je věnována samotnému konfliktu v Sýrii, konkrétně jeho specifikům, průběhu a reakci mezinárodního společenství. V samotném konci kapitola přibližuje přístup Velké Británie k syrské

občanské válce od května do srpna roku 2013. Problematika syrské občanské války byla také několikrát diskutována v britském parlamentu, čímž se zabývá druhá kapitola bakalářské práce. Třetí kapitola se pak snaží poukázat na pozadí hlasování a vedle argumentů uvedených v debatách britského parlamentu uvádí případné jiné faktory, které mohly hlasování ovlivnit. V závěru práce uvádí hlavní zjištění, ke kterým dospěla a podává tak kromě argumentací politiků další možné interpretace výsledku hlasování o vojenském zásahu v Sýrii.

Základní literatura (10 nejdůležitějších titulů):

- Ben Smith, *Intervention in Syria*, 27. 8. 2013, <http://www.parliament.uk/business/publications/research/briefing-papers/SN06714/intervention-in-syria>.
- *Chemical weapons used by Syrian régime: UK government legal position*, 29. 8. 2013, Official Site of UK government, <https://www.gov.uk/government/publications/chemical-weapon-use-by-syrian-regime-uk-government-legal-position/chemical-weapon-use-by-syrian-regime-uk-government-legal-position-html-version>.
- David Rennie, *The continent or the open sea, does Britain have a European future?*, 28. 5. 2012, http://www.cer.org.uk/sites/default/files/publications/attachments/pdf/2012/rp_096_km-6277.pdf.
- *Government motion*, 29. 8. 2013, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmagenda/ob130829.html>.
- HC Deb 29 August 2013, vol. 566, *Syria and the use of chemical weapons*, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130829/debtext/130829-0001.htm#1308298000001>.
- HC Deb 11 July 2013, vol. 566, *Arms to Syria*, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130711/debtext/130711-0002.htm#13071159000002>.
- HC Deb 20 May 2013, vol. 563, *Syria*, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130520/debtext/130520-0001.htm#13052013000004>.
- HC Deb 21 March 2011, vol. 525, *United Nations Security Resolution 1973*, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201011/cmhansrd/cm110321/debtext/110321-0001.htm#1103219000001>.
- House of Lords Library note, *Debate on 1 July: Recent developments in Syria, the Middle East and North Africa*, 27. 6. 2013, <http://www.parliament.uk/business/publications/research/briefing-papers/LLN-2013-017/debate-on-1-july-recent-developments-in-syria-the-middle-east-and-north-africa>.
- Philip Norton, *Parliament in British politics* (Houndmills: Palgrave Macmillan, 2005).

Podpis studenta a datum

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí bakalářského semináře		
Garant oboru		

Obsah

Úvod.....	10
Rozbor literatury	11
1. Občanská válka v Sýrii	13
1.1. Průběh občanské války a reakce mezinárodního společenství	13
1.2. Specifika konfliktu.....	14
1.3. Velká Británie a občanská válka v Sýrii	16
2. Debaty britského parlamentu	17
2.1. Debata o potenciálním vyzbrojení syrských rebelů.....	17
2.2. Návrh o hlasování britského parlamentu před vyzbrojením syrských rebelů.....	18
2.3. Debata o vojenské intervenci v Sýrii	19
3. Interpretace negativního výsledku hlasování o vojenské intervenci v Sýrii.....	27
3.1. Politická situace po parlamentních volbách 2010.....	27
3.1.1. Volební programy politických stran a rozložení sil v britském parlamentu.....	27
3.1.2 Konzervativní strana a pozice Davida Camerona.....	28
3.2. Organizace hlasování a disciplinovanost poslanců.....	30
3.3. Zkušenost se zahraničně-politickými intervencemi.....	32
3.3.1. Irák 2003	32
3.3.2. Libye 2011	33
3.4. Problémy spojené s případnou intervencí v Sýrii	34
3.5. Skepticismus veřejného mínění	37
Závěr	38
Summary	39
Použitá literatura	41
Dokumenty.....	41
Odborné knihy	42
Odborné články a studie.....	42
Zpravodajské a další elektronické zdroje.....	43

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá interpretací negativního výsledku hlasování dolní sněmovny britského parlamentu o vojenském zásahu v Sýrii. V srpnu 2013 došlo v Damašku a jeho okolí k rozsáhlému chemickému útoku, na jehož základě britský premiér David Cameron svolal parlament a požádal dolní sněmovnu britského parlamentu o předběžné schválení vojenské intervence v Sýrii. K té by došlo za předpokladu splnění tří podmínek vládního návrhu – vyčkání na výsledky vyšetřující mise OSN o užití chemických zbraní v Sýrii, dalšího hlasování o návrhu rezoluce Rady bezpečnosti OSN a dalšího hlasování v britském parlamentu. Vládní návrh byl však poměrem hlasů 285:272 zamítnut, čímž byla fakticky zablokována vojenská intervence v Sýrii a další hlasování s tím spojené.

Bezprostředně po prohraném hlasování se objevily různé interpretace jeho možných dopadů, ale i příčin - sehrát roli mohla například zkušenost z války v Iráku a s tím spojená legitimita zásahu¹ či nepřesvědčivý vládní návrh o způsobu vojenského zásahu v Sýrii.² Cílem této práce je již s určitým odstupem tyto uváděné možné příčiny systematictěji analyzovat a identifikovat hlavní důvody negativního výsledku hlasování. Dále se bakalářská práce pokouší odpovědět na otázku, proč britský parlament zamítl intervenci v zemi, kde dochází k jedné z největších humanitárních krizí 21. století i přesto, že je Velká Británie zemí s dlouhodobou historií principu humanitárního intervencionismu a již za stávající vlády došlo k vojenskému zásahu v Libyi.

Bakalářská práce využívá metodu kvalitativní analýzy a v případě druhé kapitoly také kvantitativní analýzu plenárních debat dolní sněmovny britského parlamentu. Pro označení britských politických stran jsou v práci využity následující zkratky: Konzervativní strana (CON), Labouristická strana (LAB), Liberální demokraté (LD), Skotská národní strana (SNP), bezpartijní (IND), Plaid Cymru (PC), Demokratická unionistická strana (DUP), Social democratic and Labour Party (SDLP), Alliance Party (AP), Zelení (GRN) a Respekt (RES). Práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do tří kapitol.

¹ „Syria crisis: No to war, blow to Cameron”, *The Telegraph*, 29. 8. 2013, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/10275158/Syria-crisis-No-to-war-blow-to-Cameron.html> (zobrazeno 8. května 2014).

² „Blow to Cameron's authority as MPs rule out British assault on Syria”, *The Guardian*, 30. 8. 2013, <http://www.theguardian.com/politics/2013/aug/30/cameron-mps-syria> (zobrazeno 8. května 2014).

První kapitola je věnována samotnému konfliktu v Sýrii, konkrétně jeho specifikům, průběhu a reakci mezinárodního společenství. V samotném konci kapitola přibližuje přístup Velké Británie k syrské občanské válce od května do srpna roku 2013. Kapitola slouží jako úvod do problematiky a snaží se přiblížit konflikt v Sýrii, na čemž pak staví další dvě kapitoly.

Problematika syrské občanské války byla také několikrát diskutována v britském parlamentu, čímž se zabývá druhá kapitola bakalářské práce. V této části jsou rozebrány tři stěžejní debaty, které v britském parlamentu v kontextu syrského konfliktu proběhly. Druhá kapitola slouží k porozumění britského politického diskurzu v oblasti zahraničně-politické intervence a poskytuje konkrétní argumentace britských politiků ohledně případného vojenského zásahu v Sýrii. Z důvodu rozsahu bakalářské práce druhá kapitola nezahrnuje všechny argumentace britských politiků, ale uvádí pouze ty argumenty, které byly v debatách uvedeny nejméně třikrát, a zároveň reprezentují alespoň 5 % z celkového počtu poslanců, kteří v debatě aktivně vystoupili. Kapitola využívá kvalitativní analýzu, kdy zmíněné argumenty řadí do širších názorových skupin dle jejich podobnosti a souvislosti. Ne všichni politici tedy zmiňují všechny argumenty dané názorové skupiny. V kapitole je také využita kvantitativní analýza, která v tomto případě pracuje s politickou příslušností poslanců. Grafy byly vytvořeny autorkou této bakalářské práce na základě analýzy plenárních debat britského parlamentu.

Třetí kapitola se snaží poukázat na pozadí hlasování a vedle argumentů uvedených v debatách britského parlamentu uvádí případné jiné faktory, které mohly hlasování ovlivnit. Konkrétně se jedná o přístup politických stran k zahraničně-politické intervenci, rozložení sil v britském parlamentu, situaci v Konzervativní straně a postavení britského premiéra Davida Camerona. Dále se jedná o organizaci hlasování a disciplinovanost poslanců, zkušenost se zahraničně-politickými intervencemi, veřejné mínění a problémy spojené s případným vojenským zásahem v Sýrii.

V závěru práce uvádí hlavní zjištění, ke kterým dospěla a podává tak kromě argumentací politiků další možné interpretace výsledku hlasování o již zmíněném zásahu.

Rozbor literatury

Z důvodu aktuálnosti tématu je bakalářská práce limitovaná knižními zdroji. Mezi základní zdroje, které práce využívá, patří oficiální verze debat Hansard z dolní sněmovny britského parlamentu, z kterých čerpá druhá kapitola a díky nimž mohly být do práce zakomponovány

klíčové argumenty přímo z řad britských poslanců. Jsem si vědoma toho, že poslanci, kteří v debatách aktivně vystoupili, představují jen malou část z celkového počtu poslanců v dolní sněmovně britského parlamentu. Na druhou stranu to jsou jediné dostupné oficiální argumenty, které splňují podmínky, které si tato práce stanovila, a tudíž mohou být pro tuto bakalářskou práci využity jako výchozí a stěžejní. Další klíčové dokumenty, které práce využívá je zpráva generálního prokurátora (*Chemical weapons used by Syrian regime: UK government legal position*) a vládní návrh (*Government motion*) o vojenském zásahu v Sýrii.

Bakalářská práce také využívá odborné knihy, které však nepokrývají zkoumané období a proto jsou využity pouze okrajově. Například pro rozložení sil v britském parlamentu byla využita kniha A.Geddes a J.Tonge, eds., *Britain Votes 2010*, pro vysvětlení politologickým termínů kniha *Parliament in British politics* od Phillipa Nortona a pro upřesnění metodologie práce s parlamentními debatami pak kniha od Petra Druláka *Kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích*. České překlady britských politických stran jsou čerpány z knihy Lenky Rovné, *Kdo vládne Británii?*.

Třetí kapitola pracuje převážně s odbornými studiemi od Bena Smithe *Intervention in Syria a Debate on 1 July: Recent developments in Syria, the Middle East and North Africa*, které dokreslují britský pohled na syrský konflikt a případná úskalí spojená s vojenským zapojením v Sýrii. Odborné studie jsou nicméně napsány z britského úhlu pohledu a proto jsou využity pouze ve třetí, nikoliv první kapitole bakalářské práce, která se věnuje obecnému popisu občanské války v Sýrii. Velmi přínosnou také byla v souvislosti s rozštěpením Konzervativní strany studie Davida Rennieho *The Continent or the open sea, does Britain have a European future?*, která reflektuje členství Británie v EU, nicméně nepokrývá období po roku 2012. Dále pak odborný článek *Conservative Party Modernization and David Cameron's Politics of Family* od Richarda Haytona, který se však věnuje situaci v Konzervativní straně pouze do roku 2010.

Jak již bylo řečeno, bakalářská práce je omezena knižními zdroji a mnohdy i odbornými články, které přímo nepokrývají zkoumané období. Proto jsou využity další zpravodajské a internetové zdroje převážně ze stránek BBC. Dále pak z britských deníků *The Guardian*, *The Daily Telegraph* a *The Daily Mail*, u kterých byla reflektována jejich politická orientace. Práce také čerpá z internetových stránek britského parlamentu a Organizace spojených národů a při analýze veřejného mínění využívá průzkumy z agentury YouGov a Reuters.

1. Občanská válka v Sýrii

1.1. Průběh občanské války a reakce mezinárodního společenství

V březnu roku 2011 propukly v Sýrii protivládní protesty, jejichž hlavním cílem bylo propuštění polických vězňů a zmírnění autoritativní vlády prezidenta Bašára al-Asada. Protesty probíhaly z počátku relativně nenásilně, nicméně v květnu 2011 přerostly v ozbrojený střet mezi vládním režimem a syrskými rebely. Rebelům se podařilo ovládnout sever a východ země a ve snaze znovuzískat „ztracená“ území proti nim v květnu 2012 zasáhly ozbrojené vládní složky. V srpnu následujícího roku došlo k rozsáhlému chemickému útoku v oblasti Damašku a jeho okolí, který měl na svědomí mezi 500 a 1300 obětmi.³ Mezinárodní společenství však v té době ještě nemělo dostatek informací o tom, jaké typy zbraní byly použity a kým.⁴

Spojené státy americké a Evropská unie uvalily vůči Sýrii sankce již v roce 2011.⁵ Z důvodu rostoucího násilí syrského konfliktu začala Evropská unie v březnu roku 2012 jednat o zrušení uvaleného zbrojního embarga vůči Sýrii, které na základě britského a francouzského veta nebylo na konci května 2013 prodlouženo.⁶

Také Liga arabských států vyzvala k vyřešení syrské krize v podobě mírového programu, který představila v listopadu roku 2011.⁷ Plán požadoval okamžité zastavení násilí a vyzval k ochraně syrského obyvatelstva, uvolnění všech svévolně zadržených osob, stáhnutí veškerých vojenských a ozbrojených sil z měst a obcí. Dále vyzval k zaručení svobody a pokojných demonstrací v Sýrii a k nenásilnému politickému procesu. Sýrie sice tento plán přijala, nicméně ho nedodržela a proto bylo její členství v Lize arabských států 12. listopadu 2011 pozastaveno.⁸

³ „Dominic Evans a Khaled Yacoub Oweis, Syria gas ‘kills hundreds’, Security council meets”, *Reuters*, 21. 8. 2013 <http://www.reuters.com/article/2013/08/21/us-syria-crisis-idUSBRE97K0EL20130821> (zobrazeno 23. března 2014).

⁴ „Chemical mystery“, *The Economist*, 23. 8. 2013, <http://www.economist.com/blogs/pomegranate/2013/08/syria-s-war-0> (zobrazeno 22. března 2014).

⁵ „Factbox: sanctions imposed on Syria“, *Reuters*, 28. 2. 2012, <http://www.reuters.com/article/2012/02/28/us-syria-eu-sanctions-idUSTRE81R27R20120228> (zobrazeno 22. března 2014).

⁶ „EU ends arms embargo on Syria“, *BBC*, 28. 5. 2013, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-22684948> (zobrazeno 23. března 2014).

⁷ Liz Sly, „Arab League announces peace plan for Syria“ *Washington post*, 2. 11. 2011, http://www.washingtonpost.com/world/middle_east/arab-league-announces-peace-plan-for-syria/2011/11/02/gIQAKBm6fM_story.html (zobrazeno 11. května 2014).

⁸ „Arab League suspends Syria as global pressure rises“, *Reuters*, 12. 11. 2011, <http://www.reuters.com/article/2011/11/12/us-arabs-syria-idUSTRE7AB0CP20111112> (zobrazeno 22. března 2014).

Toto rozhodnutí podpořil americký prezident Barack Obama a členské státy EU.⁹ Žádné z těchto opatření však výrazným způsobem nepřispělo ke zmírnění či ukončení syrské občanské války.

Ani Organizaci spojených národů (OSN) se nepodařilo vyvinout prostředky na uklidnění situace. V důsledku sílícího násilného konfliktu, porušování lidských práv a užití síly proti civilnímu obyvatelstvu proběhlo 4. října 2011 v Radě bezpečnosti OSN hlasování o odsouzení akcí syrského režimu. Návrh rezoluce požadoval, aby syrské orgány okamžitě ukončily násilné akce proti civilistům, umožnily svobodu projevu, svobodu shromažďování a jiných základních práv. Dále rezoluce vyzvala k propuštění politických vězňů a v případě, že by se situace v Sýrii zhoršila, mohla by se Rada bezpečnosti OSN přiklonit k opatřením podle Charty OSN, včetně uvalení sankcí. Návrh vetovaly Rusko a Čína.¹⁰ Další hlasování proběhlo v Radě bezpečnosti OSN 4. února 2012 a požadovalo, aby Sýrie přistoupila na výše zmíněný mírový plán Ligy arabských států. Hlasování však bylo znovu zablokováno Ruskem a Čínou.¹¹ V březnu roku 2012 představil mimořádný vyslanec OSN pro Sýrii Kofi Annan šestibodový mírový plán, který syrská vláda odmítla.¹² V červenci 2012 pak Rada bezpečnosti OSN hlasovala o rezoluci, podle které by Sýrie přistoupila na podmínky šestibodového plánu a pokud by se tak nestalo, byla by Rada bezpečnosti OSN oprávněna uvalit vůči Sýrii sankce. Tento návrh rezoluce, v řadě již třetí, byl vetován Ruskem a Čínou.¹³ Od tohoto okamžiku byla Rada bezpečnosti paralyzována a až do srpna 2013 k žádnému zásadnímu kroku směrem k vyřešení konfliktu nedošlo.

1.2. Specifika konfliktu

Sýrii lze obecně označit za národnostně a nábožensky rozmanitou zemi. Přestože 90% syrské populace představují etničtí Arabové, v zemi jsou také významné národnostní menšiny,

⁹ „Arab League decides to suspend Syria“, *Aljazeera*, 13. 11. 2011, <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/11/201111121342948333.html> (zobrazeno 8. února 2014).

¹⁰ „Security council fails to adopt draft resolution condemning Syria's crackdown“, 4. 10. 2011, *Official Site of UN Security Council*, <https://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10403.doc.htm> (zobrazeno 1. března 2014).

¹¹ „Security Council fails to adopt draft resolution on Syria as Russian federation, China veto text supporting Arab league's proposed peace plan“, 4. 2. 2012, *Official Site of UN Security Council*, <https://www.un.org/News/Press/docs/2012/sc10536.doc.htm> (zobrazeno 1. března 2014).

¹² „Six point proposal of the Joint Special Envoy of the United Nations and the League of Arab States“, http://www.un.org/en/peacekeeping/documents/six_point_proposal.pdf.

¹³ „Security Council fails to adopt draft resolution on Syria that would have threatened sanctions, due to negative votes of China, Russian federation“, *Official Site of UN Security Council*, 19. 7. 2012, <https://www.un.org/News/Press/docs/2012/sc10714.doc.htm> (zobrazeno 1. března 2014).

jako například Kurdové, kteří tvoří sedm až deset procent populace, Arméni, Turci, Židé, Romové či Čerkesové. Dalším důležitým faktorem pro konflikt v Sýrii je náboženské rozdělení.

Okolo 70 % syrských obyvatel jsou sunitští muslimové, avšak vládnoucí režim je součástí alavitské sekty, která představuje odnož šiitského islámu a v Sýrii ji vyznává 12 % populace. Kolem 10% populace představují křesťané.¹⁴

Opoziční skupiny syrského režimu, tzv. rebelové vyznávají rozdílné a mnohdy protichůdné cíle a mají pod kontrolou různé části země. Takových seskupení operuje v Sýrii kolem tisíce.¹⁵ Problém tedy spočívá převážně v počtu a nejednotném působení rebelů.¹⁶ Mezi rebelské skupiny se také řadí islámští bojovníci ze skupiny Džabhat an-Nusra, která je spojována s teroristickou organizací al-Káida.¹⁷ Kromě toho dochází k bojům mezi různými rebelskými skupinami navzájem¹⁸

Další problém představuje fakt, že vnitřní spory a náboženské tenze přerůstají v násilí a hrozí jeho rozšíření do sousedních států, zejména Turecka, Libanonu, Iráku a Jordánska. Koncem srpna 2013 bylo v Libanonu 716 tisíc registrovaných syrských uprchlíků či těch, kteří na registraci čekali. V Turecku jich pak bylo 460 tisíc, v Iráku 168 tisíc, a v Jordánsku 515 tisíc.¹⁹ Začátkem září 2013 uvedla OSN, že počet syrských uprchlíků překročil dva miliony²⁰, v březnu 2014 jejich počet stoupl na 2,5 milionu.²¹ Zprávy také uvádějí, že do Sýrie přichází mnoho občanů jiných států, kteří se do konfliktu zapojují jak na straně vládního režimu, tak na straně rebelů.²²

¹⁴ „Syria population 2014“, World Population Review, <http://worldpopulationreview.com/countries/syria-population/> (zobrazeno 23. března 2014).

¹⁵ „Syria crisis: Guide to armed and political opposition“, *BBC*, 13. 12. 2013, <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-24403003> (zobrazeno 8. února 2014).

¹⁶ „Who, how and where?“, *The Economist*, 4. 7. 2013, <http://www.economist.com/news/middle-east-and-africa/21580524-it-will-be-tricky-getting-american-arms-selected-syrian-rebels-who-how-and> (zobrazeno 23. března 2014).

¹⁷ „Syria's jihadists“, *The Economist*, 17. 12. 2012, <http://www.economist.com/blogs/pomegranate/2012/12/jabhat-al-nusra> (zobrazeno 23. března 2014).

¹⁸ Glenn E. Robinson, „Don't let the Syrian Rebels win“, *Foreign Policy*, 10. 12. 2012, http://www.foreignpolicy.com/articles/2012/12/10/dont_let_the_syrian_rebels_win (zobrazeno 4. května 2014).

¹⁹ „Number of Syrian refugees tops 2 million, with 'more on the way'“, *UN News Centre*, 3. 9. 2013, <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=45757#.UvYOKPldW5U> (zobrazeno 8. února 2014).

²⁰ *Ibid.* (zobrazeno 27. února 2014).

²¹ „Syria regional refugee response“, *The UN Refugee Agency*, <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/regional.php> (zobrazeno 23. března 2014).

²² „The Syrian rebel groups pulling in foreign fighters“, *BBC*, 24. 12. 2013, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-25460397> (zobrazeno 23. března 2014).

Panuje tedy obava z toho, že by boje mohly vyústit z dvoustranné války v mnohostranný střet, zahrnující bojovníky z ozbrojených etnicko-sektářských komunit, povstaleckých milic a bojovníků Asadova režimu, což by mohlo vést k anarchii.

Počet obětí konfliktu neustále stoupá, poslední oficiální údaj, poskytnutý Úřadem vysokého komisaře Organizace spojených národů pro lidská práva, byl zveřejněn v červnu roku 2013. Počet obětí překročil 90 tisíc²³ a v březnu letošního roku se jejich počet vyšplhal dokonce na 140 tisíc.²⁴

Vzhledem k výše definovanému charakteru syrského konfliktu na Západě panují obavy jak z vyzbrojení rebelů, tak z případné vojenské intervence.

1.3. Velká Británie a občanská válka v Sýrii

Velká Británie byla jedním z členských států EU, které v květnu 2013 požadovaly zrušení evropského zbrojního embarga vůči Sýrii.²⁵ Hlavním motivem bylo vyvinout tlak na prezidenta Asada, kterého by potenciální vyzbrojení umírněných syrských rebelů mohlo donutit k jednání. Druhým důvodem bylo silící násilí na straně syrského vládního režimu, kterému nedostatečně vyzbrojení rebelové nedokázali čelit. Posledním faktorem, kterým argumentoval například britský ministr zahraničí William Hague, byla obava toho, že umírněné skupiny rebelů oproti těm radikálním typu Džabhat an-Nusra oslabují.²⁶ Evropské zbrojní embargo vypršelo ke konci května 2013 a na základě britského a francouzského veta nebylo prodlouženo.

V kontextu se syrskou krizí proběhly v britském parlamentu tři stěžejní debaty. První debata se týkala otázky potenciálního vyzbrojení syrských rebelů a proběhla 20. května 2013 ještě před zrušením evropského zbrojního embarga. Druhá debata se konala 11. července a byla spojena s hlasováním britského parlamentu o tom, zda by předpokladem pro vyzbrojení syrských rebelů měl být souhlas britského parlamentu. Přítomní poslanci rozhodli poměrem hlasů 114:1, že souhlas

²³ Office of the UN High Commissioner for Human Rights, *Updated Statistical Analysis of Documentation of Killings in the Syrian Arab Republic*, 13. 6. 2013, <http://www.ohchr.org/Documents/Countries/SY/HRDAG-Updated-SY-report.pdf>.

²⁴ „Syria ‘s death toll now exceeds 140,000: activist group”, *Reuters*, 15. 2. 2014, <http://www.reuters.com/article/2014/02/15/us-syria-crisis-toll-idUSBREA1E0HS20140215> (zobrazeno 23. března 2014).

²⁵ „Syria: UK’s Cameron may veto EU arms embargo”, *BBC*, 12. 3. 2013, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-21763345> (zobrazeno 4. května 2014).

²⁶ „Flawed logic in decision to lift Syria arms embargo”, *Chatham House*, 28. 5. 2013, <http://www.chathamhouse.org/media/comment/view/191703> (zobrazeno 24. března 2014).

britského parlamentu je před přímým zapojením Británie v Sýrii nutný, nicméně tento výsledek nebyl závazný. Poslední debata proběhla 29. srpna 2013 a v navazujícím hlasování bylo zamítnuto další jednání o vojenské intervenci v Sýrii poměrem hlasů 285:272.²⁷

2. Debaty britského parlamentu

2.1. Debata o potenciálním vyzbrojení syrských rebelů

Jak již bylo řečeno, Velká Británie byla jedním ze zastánců zrušení evropského zbrojního embarga vůči Sýrii, které bylo uvaleno v roce 2011.²⁸ Krátce před jeho vypršením proběhla v britském parlamentu první debata o vyzbrojení syrských rebelů, kterou otevřel britský ministr zahraničí William Hague 20. května 2013 pouze za účasti backbencherů.²⁹

V této debatě zaznívaly nejčastěji negativní argumenty. Nejběžnější argument, který poslanci zmiňovali v případě dodávek zbraní syrským rebelům, bylo zhoršení situace v Sýrii a hrozba sektářské války, která by se rozšířila do okolních zemí. Tento argument zmínil Douglas Alexander (LAB), Peter Hain (LAB), Phillip Lee (CON) a David Winnick (LAB).³⁰ Druhou nejběžnější argumentací bylo to, že syrský režim je podporován Ruskem a Íránem, a tudíž aby dodávky zbraní byly efektivní, musely by převýšit dodávky právě těchto zemí, což by mohlo případně vyústit ve vojenské soupeření mezi Západem a Východem. Tyto argumenty zmínil Douglas Alexander, Mark Lazarowicz (LAB), Jack Straw (LAB) a Geoffrey Clifton-Brown (CON). Tento argument zmínil i Malcolm Rifkind (CON), nicméně v kontextu s tím, že by Západ měl zbraně dodat, jelikož pokud je syrský režim zásobován zbraněmi ze strany Ruska a Íránu, nemá prezident Asad žádnou motivaci k politickému řešení konfliktu na mírových jednáních.³¹

²⁷ HC Deb 29 August 2013, vol. 566, *Syria and the use of chemical weapons*, col. 1547, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130829/debtext/130829-0001.htm#1308298000001>.

²⁸ „Factbox: sanctions imposed on Syria”, *The Reuters*, 28. 2. 2012, <http://www.reuters.com/article/2012/02/28/us-syria-eu-sanctions-idUSTRE81R27R20120228> (zobrazeno 22. března 2014).

²⁹ V debatě vystoupilo celkem 27 poslanců/backbencherů – 14 CON, 8 LAB, 3 LD a po jednom poslanci z DUP a SDLP. Backbencher je poslanec nebo člen sněmovny Lordů, který nezastává ministerský post a sedí v zadních lavicích.

³⁰ HC Deb 20 May 2013, vol. 563, cols. 907, 911-912, 918. <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130520/debtext/130520-0001.htm#13052013000004>.

³¹ *Ibid.*, cols. 907, 909-910, 915, 917.

Další obavy spočívaly v otázce, jak bude zajištěno to, že se zbraně nedostanou do rukou džihadistů, což zmínil Douglas Alexander, Julian Lewis (CON) a John Baron (CON).³²

Již první debata ukázala, že u zúčastněných poslanců přetrvávaly v otázce zrušení evropského zbrojního embarga a vyzbrojení syrských rebelů spíše obavy. Tyto obavy se netýkaly jedné konkrétní britské politické strany, ale byly vyjádřeny napříč politickým spektrem.

2.2. Návrh o hlasování britského parlamentu před vyzbrojením syrských rebelů

To, že je pro Velkou Británii vyzbrojení syrských rebelů klíčové, ukazuje fakt, že se tato otázka dostala do jednání poslanecké sněmovny v podobě formálního návrhu (tzv. *motion*). Takové formální návrhy jsou předloženy k jednání, nicméně velmi zřídka se k nim poslanecká sněmovna skutečně dostane. Přestože výsledky hlasování o tzv. *motions* nejsou závazné, přispívají k veřejné debatě a demonstrují důležitost tématu.³³ I když se návrh z 11. července týkal toho, zda by předpokladem pro vyzbrojení syrských rebelů měl být souhlas britského parlamentu, debata se také věnovala celkové situaci v Sýrii a důsledkům, které by vyzbrojení rebelů mohlo přinést, což je pro tuto práci stěžejní.³⁴

Debata o návrhu byla zahájena konzervativním politikem Johnem Baronem. Většina poslanců byla, stejně jako během první debaty, vůči vyzbrojení rebelů spíše kritická. Nejčastější obavy plynuly z neschopnosti zajistit, že se zbraně nedostanou například do rukou džihadistů. Navíc bylo poukázáno na to, že násilí není páčáno pouze na straně vládního režimu, ale na obou stranách konfliktu. Takto argumentoval John Baron (CON), Menzies Campbell (LD), Richard Ottaway (CON), Ian Lucas (LAB), Bill Wiggin (CON), Andrew Stunell (LD), Jeremy Corbyn (LAB), Julian Lewis (CON), Bob Stewart (CON), Mike Gapes (LAB, CO-OP), Andrew Bridgen (CON), Robert Walter (CON) a Alistair Burt (CON).³⁵ Podle řady politiků stále nebyly vyčerpány veškeré diplomatické možnosti, to se týkalo především účasti Íránu na mírových jednání, což zmínil John Baron (CON), Peter Hain (LAB), Menzies Campbell (LD), David Winnick (LAB),

³² HC Deb 20 May 2013, vol.563, cols. 907, 911, 913.

³³ John Kingdom, *Government & Politics in Britain* (Oxford: Polity Press, 1991) 290.

³⁴ V debatě aktivně vystoupilo 33 poslanců – 22 CON, 8 LAB a 3 LD.

³⁵ HC Deb 11 July 2013, vol. 566, *Arms to Syria*, cols. 588, 594, 604, 607-608, 610-11, 614- 16, 618, 621, 624. <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130711/debtext/130711-0002.htm#13071159000002>.

Richard Ottaway (CON), Jeremy Corbyn (LAB), Robert Walter (CON) a Brooks Newmark (CON).³⁶ Další poslanci se obávali, že by vyzbrojení rebelů mohlo nepřímo vyústit v podporu al-Káidy či vzniku přeshraničního konfliktu mezi sunity a šíity. Dále by podle některých poslanců mohlo dojít k rozšíření konfliktu a vyostření vztahů mezi Íránem a USA a také mezi Západem na jedné straně a Čínou a Ruskem na straně druhé. Tyto obavy vyjádřil Jonathan Djanogly (CON), John Baron (CON) a Phillip Lee (CON).³⁷ Čtvrtým nejčastějším argumentem byla obava z důsledků pádu režimu, především pak pro syrské menšiny. Takového případu se obával Peter Hain (LAB), Andrew Bridgen (CON), Menzies Campbell (LD), David Winnick (LAB) a Robert Walter (CON).³⁸ Další poslanci upozorňovali na to, že rebelové nejsou jednotní a nelze do budoucna zajistit neměnnost jejich cílů.

Naopak někteří poslanci byli ochotni o vyzbrojení syrských rebelů a potenciálním vojenském zásahu uvažovat. Malcolm Rifkind (CON) uvedl, že pokud mezinárodní společenství nebude jednat, bude to pro Asada známkou slabosti a nejednotnosti společenství. To by pak mohlo Asadovy kroky a jednání dokonce podpořit. Také uvedl, že džihadisté a syrský režim mají moderní zbraně, kterým rebelové nedokáží čelit. Brooks Newmark (CON) a Richard Ottaway (CON) uvedli, že pokud by selhala mírová jednání a diplomatická cesta řešení konfliktu, jsou ochotni uvažovat o vyzbrojení rebelů či o vojenském zásahu, protože takové kroky by mohly Asada donutit usednout k jednacímu stolu.³⁹

Tato debata ukázala, že obavy vznášely politici napříč polickým spektrem, jak tomu bylo také u první debaty o zrušení evropské zbrojního embarga vůči Sýrii. Důležitým poznatkem však bylo, že pouze konzervativní poslanci byli nakloněni potenciálnímu vyzbrojení syrských rebelů a vojenskému zásahu, pokud by mírová jednání ztroskotala.

2.3. Debata o vojenské intervenci v Sýrii

V souvislosti s rozsáhlým chemickým útokem z 21. srpna 2013, svolal britský premiér David Cameron parlament a vláda předložila návrh na řešení syrské krize. Britský parlament debatoval o potenciálním vojenském zásahu v Sýrii a poté hlasoval o tom, zda za předpokladu

³⁶ HC Deb 11 July 2013, vol. 566, cols. 590, 593, 596-597, 604, 607, 616-617.

³⁷ Ibid., cols. 588-589, 619-620.

³⁸ Ibid., cols. 592, 594, 597, 604, 615.

³⁹ Ibid., cols. 599-600, 617.

splnění podmínek vládního návrhu dojde k dalšímu hlasování britského parlamentu o intervenci v Sýrii.⁴⁰

Britský premiér připomněl důležitost zachování celosvětového zákazu používání chemických zbraní v rámci mezinárodního práva a uvedl, že určitá reakce ze strany mezinárodního společenství je nutná i v případě, že by to znamenalo vojensky zasáhnout. Podle vládního návrhu by v takovém případě musel být zásah legální podle mezinárodního práva, úměrný krizi a zaměřený na záchranu lidských životů. Také by mělo jít o přímou reakci na chemický útok a zabránění dalšího užití chemických zbraní v Sýrii. V případě, že by k vojenskému zásahu došlo, musely by být splněny následující podmínky, které by ho legalizovaly. Za prvé by musel vyšetřující tým OSN dokončit v Sýrii svou práci a předat výsledky Radě bezpečnosti OSN, kde by muselo dojít k dalšímu jednání a hlasování. Za druhé by před jakýmkoli přímým vojenským zásahem v Sýrii muselo proběhnout hlasování v dolní sněmovně britského parlamentu. Podle třetí podmínky musí být vojenský zásah zaměřen pouze na zmírnění humanitární krize a proti dalšímu užití chemických zbraní.⁴¹

Premiér se v debatě odkázal na hodnocení Ústředního výboru pro zpravodajskou činnost (*Joint Intelligence Committee - JIC*), které podle Camerona jasně uvádí, co se 21. srpna 2013 v Sýrii stalo a kdo je za to zodpovědný. Dále se odkázal na zprávu generálního prokurátora (*Attorney general*) Dominika Grieveho. V té se píše, že pokud by bylo rozhodování v Radě bezpečnosti OSN znovu blokováno, Velká Británie by měla oprávnění k přijetí určitých opatření za účelem zmírnění humanitární krize v Sýrii. Taková opatření by byla možná na základě mezinárodního práva a splnění tří podmínek. Za prvé by musely existovat dostupné usvědčující důkazy o rozsáhlé humanitární krizi, která vyžaduje okamžitou pomoc, a tyto důkazy by musely být obecně přijaty mezinárodním společenstvím. Za druhé by muselo být objektivně vyhodnoceno, že neexistuje žádná alternativa k užití síly za účelem záchrany lidských životů. Třetí podmínka uvádí, že užitá síla by musela být úměrná cíli a časově a rozsahově vymezená.⁴²

Na základě zprávy generálního prokurátora by v případě Sýrie byly splněny všechny tři podmínky. Ve vládním návrhu se píše, že syrský režim páchá násilnosti na syrském civilním

⁴⁰ V této debatě aktivně vystoupilo celkem 146 poslanců - 64 CON, 55 LAB, 11 LD, 4 poslanci z DUP, 3 z SNP a SDLP, 2 jeden nezávislý poslanec a po jednom z GRN, RES, AP a PC.

⁴¹ HC Deb 29 August 2013, vol 566, col. 1426.

⁴² *Chemical weapons used by Syrian régime: UK government legal position*, 29. 8. 2013, Official Site of UK government, <https://www.gov.uk/government/publications/chemical-weapon-use-by-syrian-regime-uk-government-legal-position/chemical-weapon-use-by-syrian-regime-uk-government-legal-position-html-version>.

obyvatelstvu a k srpnu 2013 počet úmrtí překročil sto tisíc a počet uprchlíků dva miliony. Rozsáhlé užití chemických zbraní syrským režimem bylo válečným zločinem a na základě známek o jejich dlouhodobém užívání je pravděpodobné, že je použije znovu. Předchozí pokusy Velké Británie a jejich mezinárodních partnerů vyřešit konflikt skrze Radu bezpečnosti OSN byly třikrát blokovány. Pokud bude hlasování Rady bezpečnosti znovu blokováno, neexistuje pak žádná alternativa k užití síly za účelem zastrašení a zničení syrských kapacit chemických zbraní. Za těchto okolností a jako výjimečné opatření na základě humanitární zásady by bylo právně ospravedlnitelné provést vojenský zásah. Takový zásah by byl zaměřen výhradně na odvrácení humanitární katastrofy a byly by užity minimální síly proto, aby toho bylo dosaženo.⁴³

Premiér se také ve své řeči odkázal na Irák: „Rozdíl mezi Irákem a Sýrií je v tom, že tehdy byla Evropa rozdělená. Nyní je Evropa jednotná v tom, že bychom neměli povolit užívání chemických zbraní a Sýrii by takový čin neměl projít. V roce 2003 bylo NATO rozdělené, dnes by podle NATO měli ti, kteří jsou odpovědní za chemický útok nést odpovědnost. V roce 2003 Liga arabských států odmítala zásah, v tomto případě po něm volá. Liga arabských států dokonce vydala prohlášení a požaduje mezinárodní společenství, aby překonalo vnitřní neshody a zasáhlo proti těm, kdo zločin spáchali.“⁴⁴ David Cameron dodal, že nejvhodnějším postupem by bylo zasáhnout na základě kapitoly VII Charty OSN týkající se akcí při ohrožení míru, porušení míru a činech útočných.⁴⁵

David Cameron nicméně také řekl, že není stoprocentní jistota v tom, kdo je za chemický útok zodpovědný a je potřeba, aby každý poslanec danou situaci vyhodnotil a vytvořil si svůj vlastní úsudek.⁴⁶

Následující část graficky zobrazuje nejčastěji zmiňované argumenty britských politiků v kontextu vojenského zásahu v Sýrii.

⁴³ *UK government legal position.*

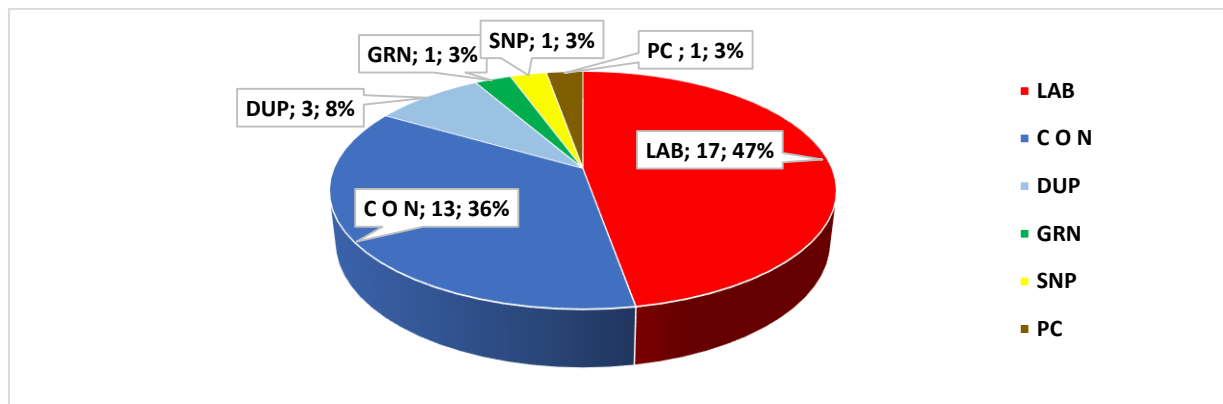
⁴⁴ HC Deb 29 August 2013, vol. 566, cols. 1427-9.

⁴⁵ *Charta Organizace spojených národů* (Ostrava: Aries, 1993) 27-31.

⁴⁶ HC Deb 29 August 2013, vol. 566, col. 1432.

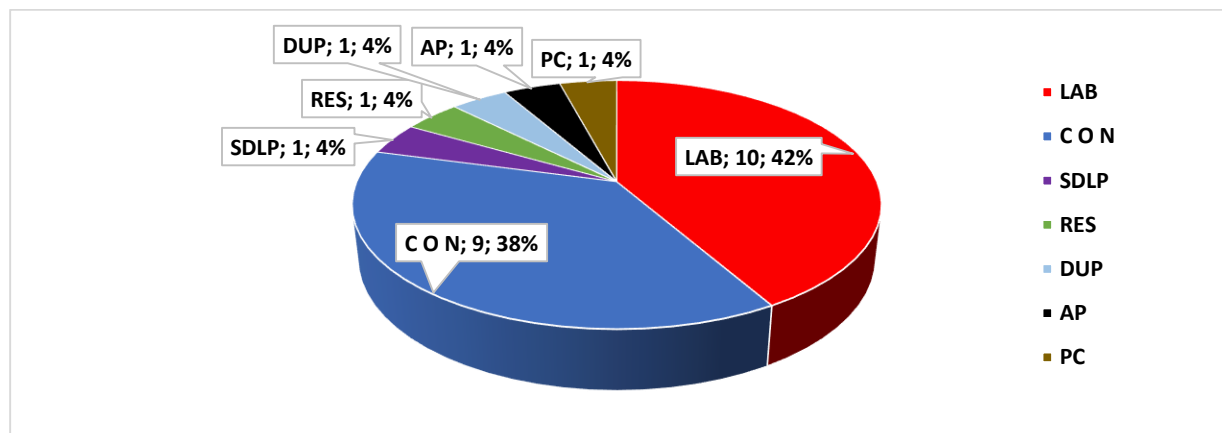
Graf 1: Stín Iráku 2003

Celá debata byla ovlivněna válkou v Iráku 2003. Pro mnoho poslanců právě neúspěch v Iráku určoval debatu ohledně vojenského zásahu v Sýrii. Na vojenský zásah v Iráku se odkázalo 35 britských poslanců. Celkem byla válka v Iráku v debatě zmíněna přesně stokrát.⁴⁷

Graf 2: Bude zásah úspěšný?

Další poslanci se obávali cílů zásahu. Podle nich není z vládního návrhu o zásahu v Sýrii zřejmé, co znamenají přesné a dosažitelné cíle akce a také není jasné, zda mezinárodní akce bude úspěšná. Někteří se také obávali změny režimu v Sýrii, k čemuž mezinárodní společenství nemá oprávnění.⁴⁸

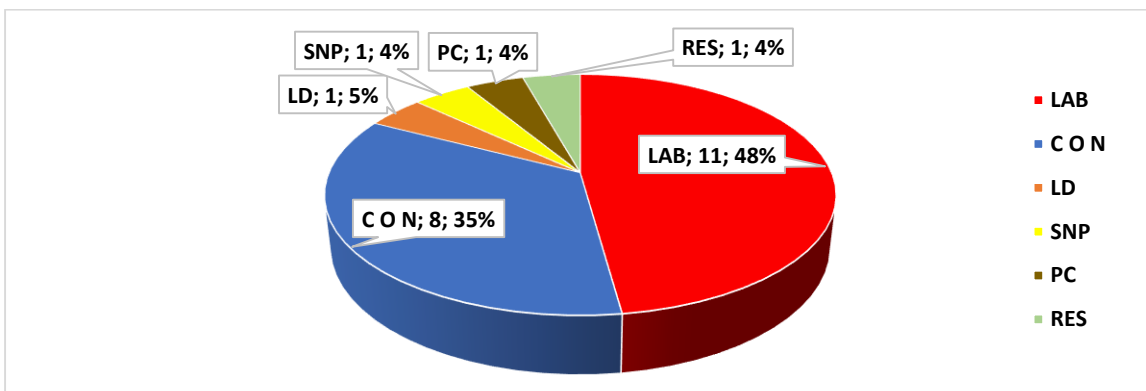

⁴⁷ HC Deb 29 August 2013, vol. 566, cols. 1430, 1450-1, 1454, 1457-8, 1461-2, 1464, 1467, 1470, 1473, 1475, 1479, 1484-6, 1490, 1494, 1497, 1500, 1504-6, 1509, 1513, 1515, 1517, 1521-2, 1525, 1527, 1531, 1533-4, 1537-8.

⁴⁸ Ibid., cols. 1433-4, 1444-5, 1452, 1454, 1457, 1460, 1465, 1468, 1471, 1476, 1478, 1488, 1497, 1501, 1506, 1513, 1520-1, 1524-5, 1533.

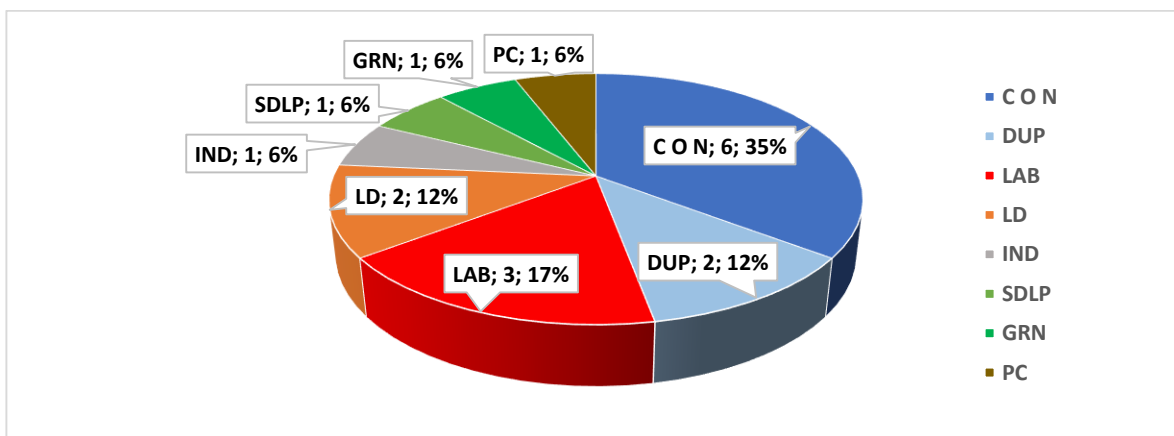
Graf 3: Nedostatek důkazů

Britští poslanci vyjádřili obavy z nedostatků důkazů v době hlasování a někteří poukázali na fakt, že vyšetřovatelé OSN podají důkazy o užití či neuzítí chemických zbraní, nicméně ani vyšetřovatelé neprokáží viníka.⁴⁹

Graf 4: Obavy z důsledků zásahu

Někteří poslanci upozornili na to, že násilí probíhá na obou stranách syrského konfliktu a hrozí jeho rozšíření do okolních zemí. Někteří se pozastavili nad tím, kdo je vlastně opozice a zda její podpora neznamená také nepřímou podporu džihadistů.⁵⁰

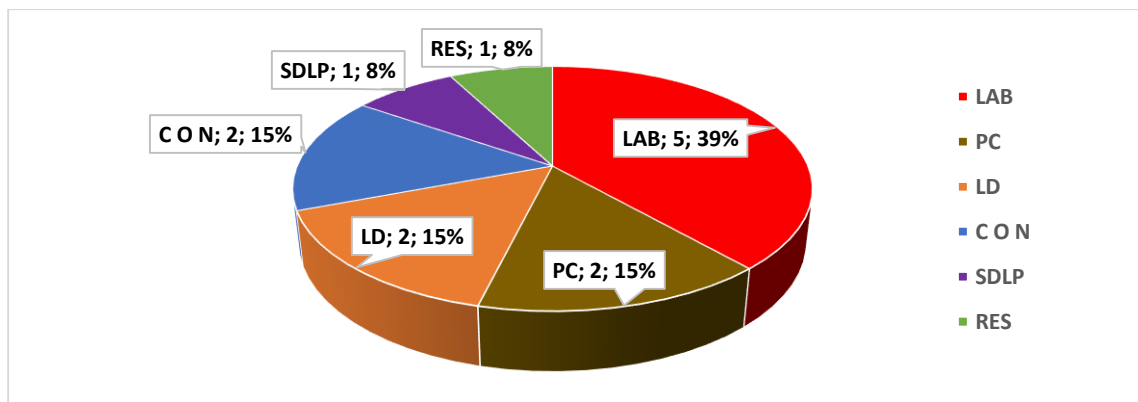

⁴⁹ HC Deb 29 August 2013, vol. 566, cols. 1430, 1433, 1443, 1446, 1451, 1457, 1461, 1463-4, 1466, 1470-1, 1485, 1488, 1490, 1492, 1495, 1498, 1501, 1516, 1529-30, 1534.

⁵⁰ Ibid., cols. 1445, 1456, 1462, 1464, 1474-5, 1481, 1492-3, 1595, 1507, 1510, 1512, 1522, 1524-5, 1529.

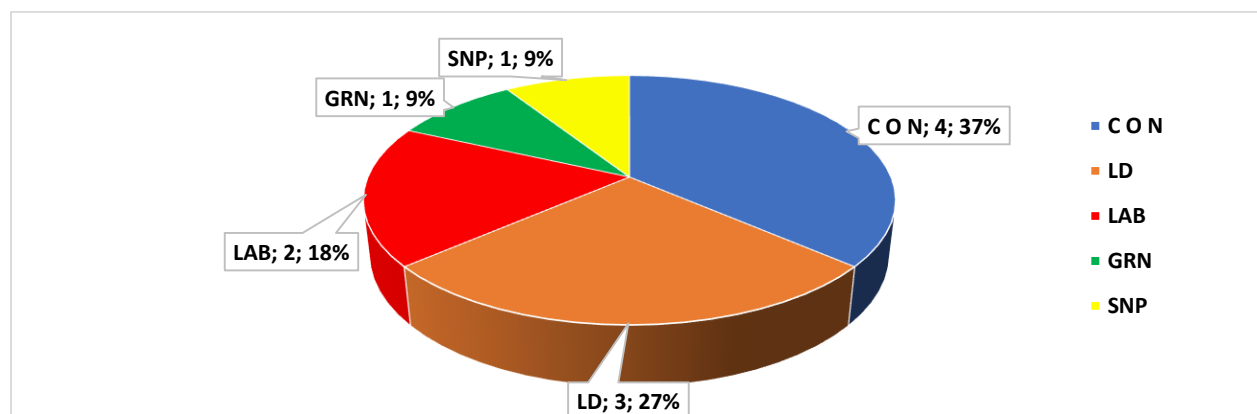
Graf 5: Hrozba eskalace a rozšíření konfliktu

Většina poslanců se věnovala nejistým důsledkům akce a odkázala se převážně na důsledky zásahu pro syrské menšiny (především křesťany), zbraně v rukou džihadistů, terorismus v Británii a zhoršení předpokladů pro mírová jednání s Ruskem a Íránem. Dále pak na důsledky pro OSN, kdy by Rusko a Čína mohly v budoucnu argumentovat stejně a vojensky zasáhnout.⁵¹

Graf 6: Zásah není podle mezinárodního práva legitimní

Pro řadu poslanců je pro vojenskou akci nutná rezoluce OSN, která v případě Sýrie nebyla schválena. Také je důležité, aby jakákoli akce byla na základě mezinárodního práva legitimní.⁵²

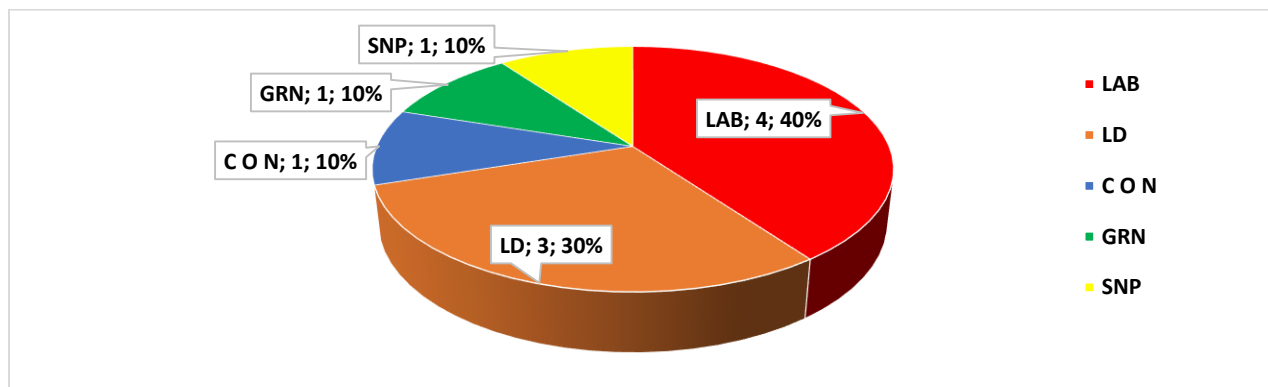

⁵¹ HC Deb August 29 2013, vol. 566, cols. 1437-9, 1447, 1452-3, 1456, 1464-6, 1471,1474, 1528-9, 1532.

⁵² Ibid., cols. 1428, 1455, 1458, 1465, 1473, 1479, 1483, 1490-1, 1495-6, 1498.

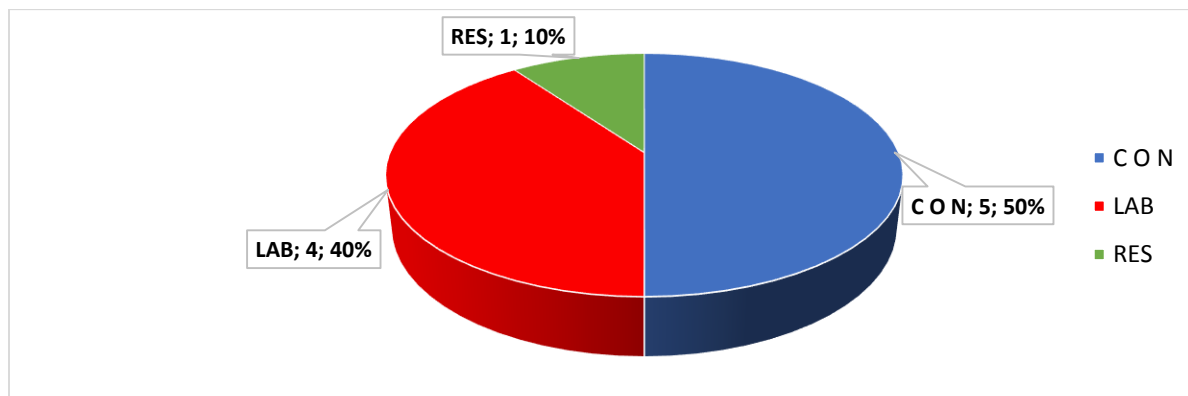
Graf 7: Nebyly vyčerpány diplomatické cesty řešení konfliktu

Podle některých poslanců je nejprve potřeba vyčerpát veškeré možnosti diplomatického řešení a zapojení všech klíčových států do jednání, k čemuž podle nich v tomto případě nedošlo. Politici nejčastěji požadovali přítomnost Íránu na mírových jednáních.⁵³

Graf 8: Britští občané nechtějí další válku

Řada poslanců se odkázala na neochotu britských voličů zapojit se do další vleklé války a jejich nedůvěru vůči záměrům zásahu v Sýrii.⁵⁴

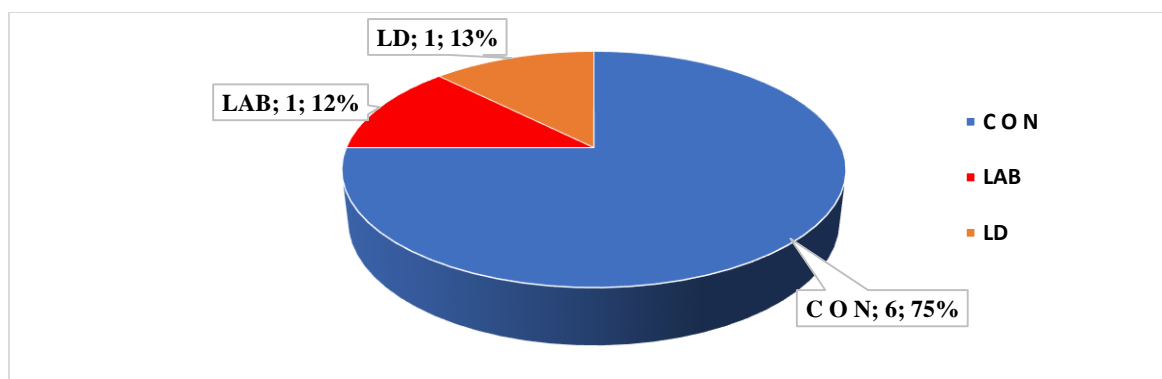

⁵³ HC Deb 29 August 2013, vol. 566, cols. 1438, 1461, 1458, 1479, 1485, 1497, 1501, 1520, 1525, 1540.

⁵⁴ Ibid., cols 1435, 1451, 1457, 1471, 1478, 1500, 1515, 1533, 1535.

Graf 9: Zasáhnout je nutnost

Někteří poslanci naopak vyzdvihovali nutnost zasáhnout a odkazovali se například na „Odpovědnost chránit“ (*Responsibility to protect, R2P*). Dále uváděli důsledky, které by ignorace užití chemických zbraní měla pro OSN, mezinárodní společenství a Írán. Ignorace by totiž podkopala kredibilitu OSN a Írán by si z toho mohl vyvodit skutečnost, že ani v případě jeho nukleárního programu by mezinárodní společenství nezasáhlo. Každopádně je nutné dodat, že zásah nemusí být vojenský.⁵⁵

V této debatě britští poslanci nejčastěji zmiňovali zkušenost z války v Iráku a poukazovali na to, že neexistuje záruka úspěšnosti vojenského zásahu. Dalším nejčastějším argumentem byl nedostatek důkazů v době hlasování a nejasné důsledky samotného zásahu. V debatě převažovaly obavy a pouze jediný argument, který zmínilo osm poslanců, volal po „nějakém“ zásahu a odkazoval se například na R2P a důsledky, které by nečinnost způsobila.

Debaty přinesly dvě zásadní zjištění. Výše uvedené argumenty byly zmíněny napříč politickým spektrem a nelze říci, že jedna konkrétní strana byla zastáncem daného argumentu. Podle argumentů poslanců sehrál důležitou roli při hlasování charakter konfliktu v Sýrii. Další interpretace jsou rozebrány v následující kapitole.

⁵⁵ HC Deb 29 August 2013, vol. 566, cols. 1430, 1437, 1448, 1458-9, 1474, 1518.

3. Interpretace negativního výsledku hlasování o vojenské intervenci v Sýrii

O negativním výsledku hlasování mohla vedle argumentací poslanců rozhodnout celá řada faktorů. Mezi ně lze řadit politickou situaci po parlamentních volbách 2010, organizaci hlasování a disciplinovanost poslanců. Následně také zkušenost se zahraničně-politickými intervencemi, veřejné mínění a problémy spojené s případným vojenským zásahem v Sýrii.

3.1. Politická situace po parlamentních volbách 2010

3.1.1. Volební programy politických stran a rozložení sil v britském parlamentu

Předpokladem negativního výsledku hlasování o vojenském zásahu v Sýrii by mohl být odmítavý postoj politických stran k zahraničně-politické intervenci jako takové. Žádný náznak takového postoje konzervativců⁵⁶, labouristů⁵⁷, ani liberálních demokratů⁵⁸ k výše zmíněným typům intervencí však v jejich volebních programech z roku 2010 nenajdeme, spíše naopak.

Pouze konzervativci ve svém programu explicitně zmiňují humanitární intervenci, kterou jsou ochotni podpořit, pokud bude nutná. Naopak labouristé a liberální demokraté nemají o humanitární či zahraničně-politické intervenci ve svém programu jedinou zmínku. Ani jedna strana tedy ve svém programu nevyjadřuje negativní vztah k zahraničně-politické intervenci. Naopak strany podporují lidská práva a šíření demokracie, což by v případě Sýrie určitý zásah ospravedlnilo.

Z politického hlediska lze další příčinu hledat v rozložení politických sil v dolní sněmovně britského parlamentu po volbách 2010. Konzervativci ve volbách získali 36,9 % hlasů a obsadili 303 křesel, přičemž pro parlamentní většinu bylo potřeba získat 326 křesel. Konzervativní strana následně vytvořila koalici s liberálními demokraty, kteří ve volbách získali 23,6 % hlasů a obsadili 56 křesel. Tyto dvě politické strany v dolní sněmovně britského parlamentu získaly celkem 359 křesel.⁵⁹

⁵⁶ *Invitation to join our government*, <http://conservativehome.blogs.com/files/conservative-manifesto-2010.pdf> (zobrazeno 18. března 2014), 103-111.

⁵⁷ *The Labour Party Manifesto 2010*, <http://www2.labour.org.uk/uploads/TheLabourPartyManifesto-2010.pdf> (zobrazeno 18. března 2014), 67-72.

⁵⁸ *Liberal Democrats Manifesto 2010*, http://network.libdems.org.uk/manifesto2010/libdem_manifesto_2010.pdf (zobrazeno 18. března 2014) 56-68.

⁵⁹ A.Geddes a J.Tonge, eds., *Britain Votes 2010* (Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010), 11.

Stínový kabinet vytvořila Labouristická strana, druhá nejsilnější britská politická strana, která získala 257 křesel. DUP získala osm křesel, SNP šest, nestraníci a Sin Fein po pěti křeslech, PC a SDLP tři křesla, AP, GRN a RES pak po jednom křesle. Celkem tedy 290 křesel získaly opoziční politické strany.⁶⁰

Rozdělení sil po parlamentních volbách 2010 je specifické v tom, že vznikl tzv. hung parliament, tedy parlament, kde ani jedna z politických stran nemá většinu v dolní sněmovně.⁶¹ S počtem 359 křesel koaliční vláda mohla návrh prosadit, nicméně v kontextu Sýrie si nedokázala zajistit podporu ve svých vlastních řadách, což bude rozebráno níže.

Ani přístup politických stran k zahraničně-politické intervenci ani rozložení sil v britském parlamentu při hlasování nesehrály stěžejní roli.

3.1.2 Konzervativní strana a pozice Davida Camerona

Proti vládnímu návrhu hlasovalo celkem 285 poslanců.⁶² I přesto, že se od konzervativců očekávalo, že vládní návrh podpoří, 31 z nich tak neučinilo.⁶³ Příčinu výsledku hlasování tedy lze hledat uvnitř Konzervativní strany.

Jelikož konzervativci byli od roku 1997 do roku 2010 v opozici a v tomto období třikrát prohráli parlamentní volby, pokusil se David Cameron, po svém zvolení do čela strany v roce 2005, přeměnit Konzervativní stranu tak, aby lépe reflektovala dnešní dobu a přilákala nové voliče. Cameron se zaměřil na nové priority. Na britskou společnost a rodinu a nastolení liberálnějšího kurzu konzervativní politiky. To vedlo k diverzifikaci strany na tradiční thatcherovskou a liberální modernizovanou pravici.⁶⁴ Širokou podporu v rámci Konzervativní strany nezískala ani koalice s liberálními demokraty, kteří mají nejen odlišný postoj k otázce EU, ale také odlišné priority vládnutí, z nichž se některé neslučují s tradicí Konzervativní strany.

Konzervativní strana již od vlády Margaret Thatcherové prochází krizí kvůli Evropské unii. Přístup k Evropě je jedním ze zásadních faktorů, který stranu vnitřně rozděluje a má vliv i na

⁶⁰ „Current State of the Parties”, Official Site of UK Parliament, <http://www.parliament.uk/mps-lords-and-offices/mps/current-state-of-the-parties/> (zobrazeno 18. března 2013).

⁶¹ David Laws, *22 days in May* (London: Biteback, 2010) 28-29.

⁶² 220 LAB, 11 LD, 31 CON, 6 poslanců z SNP, 5 z DUP, 3 poslanci z PC, 3 poslanci ze SDLP, 3 nezávislí poslanci a po jednom poslanci z GRN, AP a RES

⁶³ HC Deb 29 August 2013, vol. 566, cols. 1547-1551.

⁶⁴ Richard Hayton, „Conservative Party Modernisation and David Cameron's Politics of the Family“, *The Political Quarterly* 81, č. 4 (2. listopadu 2010):492-500, <http://eprints.hud.ac.uk/8926/>, 8.

pokles její věrohodnosti.⁶⁵ Tiskový mluvčí Davida Camerona mezi roky 2005 a 2008 George Eustice odhadl, že 30 třicet z 306 konzervativních poslanců by EU opustilo ihned. Dalších 150 sdílí názor, že je potřeba vztah s EU podstatně změnit a pokud k tomu nedojde, členství není udržitelné. Něco přes sto poslanců je skeptických, nepřejí si vystoupit z EU, nicméně chtějí navrátit určité pravomoci do Británie. Naopak proevropských konzervativců je minimum.⁶⁶

David Cameron udělal dvě zásadní rozhodnutí. Ta měla uklidnit situaci v Konzervativní straně v kontextu vztahu k EU. V roce 2009 Konzervativní strana opustila frakci Evropské lidové strany (EPP) v Evropském parlamentu a spoluzaložila stranu Evropských konzervativců a reformistů,⁶⁷ která je obecně vnímána spíše jako euroskeptická politická skupina. V roce 2011 došlo k jedné z největších rebelií v historii Konzervativní strany. Přes osmdesát konzervativců tlačilo na premiéra, aby vyhlásil referendum o setrvání či vystoupení Británie z EU.⁶⁸ Na základě toho Cameron v lednu 2013 konání referenda přislíbil. Referendum by se mělo konat za předpokladu vítězství konzervativců v parlamentních volbách, které jsou naplánované na květen 2015. Pokud vyhrají, vyjednájí nové podmínky britského členství s EU, na základě kterých pak britští voliči rozhodnou o tom, zda Británie setrvá či vystoupí z EU.⁶⁹

I přes důležité kroky Davida Camerona se situace v Konzervativní straně uklidnila pouze dočasně. Někteří konzervativci nesouhlasí s tím, že by se referendum o vystoupení či setrvání v EU mělo konat, jiní nevěří tomu, že Cameron svůj příslib dodrží a pro řadu z nich je politika Konzervativní strany příliš proevropská. Konzervativní strana je podle všeho ve vztahu k EU rozdělena do pěti různých frakcí.⁷⁰ Další část konzervativců nesouhlasí s tím, že jejich strana není v evropském parlamentu součástí EPP, o čemž svědčí fakt, že část proevropských konzervativců vytvořila alternativní stranu UK EPP, která kandiduje do eurovoleb a chce být součástí EPP.⁷¹

⁶⁵ Lenka Rovná, *Kdo vládne Británii?* (Praha: Sociologické nakladatelství, 2004) 265.

⁶⁶ David Rennie, *The continent or the open sea, does Britain have a European future?*, 28. 5. 2012, http://www.cer.org.uk/sites/default/files/publications/attachments/pdf/2012/rp_096_km-6277.pdf, 19.

⁶⁷ „Tories leaving Europe’s EPP group“, *BBC*, 11. 3. 2009, http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/7938482.stm (zobrazeno 1. května 2014).

⁶⁸ „David Cameron rocket by record rebellion as Europe splits Tories again“, *The Guardian*, 25. 11. 2011, <http://www.theguardian.com/politics/2011/oct/24/david-cameron-tory-rebellion-europe> (zobrazeno 1. května 2014).

⁶⁹ „David Cameron speech: UK and the EU“, *BBC*, 23. 1. 2013, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-21156905> (zobrazeno 16. dubna 2014).

⁷⁰ „Analysis: the Tory Party’s five Europe factions“, *The Telegraph*, 16. 1. 2013, <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/conservative/9805635/Analysis-the-Tory-Partys-five-Europe-factions.html> (zobrazeno 1. května 2014).

⁷¹ „New UK EPP party vows to be the alternative to Tories, UKIP“, *EurActiv*, 25. 4. 2014, <http://www.euractiv.com/sections/uk-europe/new-uk-epp-party-vows-be-alternative-tories-ukip-301715> (zobrazeno 1. května 2014).

Další hledisko, které rozděluje Konzervativní stranu je otázka imigrační politiky⁷² a vzestup protievropské strany United Kingdom Independent Party (UKIP), která by pro konzervativce mohla představovat riziko odlivu voličů. Podle předběžných průzkumů má UKIP šanci uspět nejen ve volbách do Evropského parlamentu 2014⁷³, ale také v nadcházejících parlamentních volbách.⁷⁴

Konzervativní strana je na základě výše uvedených faktorů vnitřně rozdělena. Strana sice byla rozdělena i v době hlasování o vojenském zásahu v Libyi, ke kterému došlo v březnu 2011, nicméně k dalšímu výraznému štěpení Konzervativní strany hlavně v otázce EU, imigrace a růstu UKIP došlo až později. Stav uvnitř Konzervativní strany tudíž byl jedním z důvodů, který ovlivnil hlasování o vojenském zásahu v Sýrii a do určité míry může být výsledek hlasování interpretován jako hlas proti samotnému Cameronovi.

3.2. Organizace hlasování a disciplinovanost poslanců

Před a v průběhu hlasování se také projevila neschopnost whipů⁷⁵ jak Konzervativní strany, tak liberálních demokratů zajistit většinu hlasů pro vládní návrh o vojenském zásahu v Sýrii. O tom svědčí nejen výsledek hlasování, ale také to, že 31 konzervativců a 14 liberálních demokratů se hlasování vůbec nezúčastnilo, přičemž se nejednalo jen o backbenchery, ale také o šest britských ministrů a dva whipy liberálních demokratů.⁷⁶

Načasování bylo dalším výrazným faktorem, který ovlivnil hlasování. Britský premiér svolal parlament a žádal jeho vyjádření ještě před oficiálními výsledky vyšetřovací mise OSN, která měla zjistit, zda byly chemické zbraně opravdu použity. Navíc Sýrie sice nakonec povolila

⁷² „Tory rebels to defy Cameron over Romanian immigrants”, *The Telegraph*, 13. 12. 2013 <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/10517112/Tory-rebels-to-defy-David-Cameron-over-Romanian-migrants.html> (zobrazeno 8. května 2014).

⁷³ „UKIP move to the first place in euro elections”, *YouGov*, 25. 4. 2014, <http://yougov.co.uk/news/2014/04/25/ukip-move-first-place-euro-elections/> (zobrazeno 8. května 2014).

⁷⁴ „UK’s anti-EU party hits new high in poll ahead of Europe vote”, *Reuters*, 13. 5. 2014, <http://uk.reuters.com/article/2014/04/13/uk-britain-politics-ukip-idUKBREA3C09S20140413> (zobrazeno 16. dubna 2014).

⁷⁵ Whipové jsou poslanci, které si volí každá britská politická strana. Whipové se starají o organizaci a chod dolní sněmovny parlamentu. Dále o disciplinovanost poslanců té konkrétní strany, zajišťují, aby poslanci hlasovali a hlasovali v souladu se stanoviskem dané politické strany.

⁷⁶ „Six ministers who missed the vote“, *The Daily Mail*, 30. 8. 2013, <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2406731/Ministers-missed-vote-Chief-Whip-shambles-Commons-exposed.html> (zobrazeno 13. dubna 2014).

vstup inspekčního týmu OSN na své území, ale důkazy o užití chemických zbraní byly odstraněny dělostřeleckou palbou, čímž byla práce vyšetřovatelů velmi omezená.⁷⁷

Podstatná je také Cameronova interpretace důvodu vojenského zásahu v Sýrii. Podle vládního návrhu totiž mělo jít především o odstranění a zabránění dalšímu užití chemických zbraní v Sýrii, nikoliv o reakci na probíhající humanitární krizi jako takovou.⁷⁸ Dále je ve zprávě generálního prokurátora uvedeno, že je potřeba využít veškerých prostředků k ochraně syrských obyvatel před chemickými zbraněmi, ale není uvedeno, jaká je hranice intervence v Sýrii a jaké kroky budou považovány ještě za přípustné. Vládní návrh, ani zpráva generálního prokurátora se také nijak nevyjadřuje k otázce britských vojsk na syrském území.⁷⁹ Detailněji bude samotný vládní návrh rozebrán níže.

Do poslední chvíle se zdálo, že předseda Labouristické strany Edward Miliband vládní návrh o vojenském zásahu v Sýrii podpoří. To vyplývalo z opozičního návrhu, který labouristé předložili a který vojenskou intervenci nevyklučoval.⁸⁰ V návrhu byla zmínka o ochraně syrských obyvatel a explicitně v něm bylo řečeno, že je potřeba „usvědčujících“ důkazů o tom, kdo chemické zbraně použil.⁸¹ Od vládního návrhu se však nijak zvlášť nelišil. Stínový ministr dopravy Jim Fitzpatrick kritizoval fakt, že labouristická strana ve svém návrhu nevyvrátila vojenskou intervenci v Sýrii. Jeho následná rezignace potvrdila domněnku, že vojenská intervence v Sýrii je možná a že předseda strany ji zřejmě podpoří.⁸² Ed Miliband se však nakonec postavil proti vládnímu návrhu, čímž mohl ovlivnit názory přítomných poslanců, především labouristické strany, která při hlasování zachovala jednotu. Ani opoziční návrh však nebyl schválen v poměru hlasů 332:220.⁸³

Špatná organizace hlasování a selhání whipů tedy sehrála v době hlasování důležitou roli. Pro porovnání s hlasováním o zásahu v Libyi se nedostavilo 24 konzervativců a dva liberální

⁷⁷ Ben Smith a Arabella Lang, 18 June 2013, *Syria: The legality of arming the rebels after the lifting of the EU arms embargo*, <http://www.parliament.uk/business/publications/research/briefing-papers/SN06667/syria-the-legality-of-arming-the-rebels-after-the-lifting-of-the-eu-arms-embargo>, 6.

⁷⁸ *Government motion*, 29. 8. 2013, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmagenda/ob130829.htm>.

⁷⁹ *UK government legal position*.

⁸⁰ *Opposition manuscript amendment*, <http://www.parliament.uk/documents/news/2013/manuscript-amendment-29aug13.pdf>.

⁸¹ *Ibid.*

⁸² „Labour frontbencher Jim Fitzpatrick resigns over Miliband’s refusal to rule our war“, *Newstatesman*, 29. 8. 2013, <http://www.newstatesman.com/politics/2013/08/labour-frontbencher-jim-fitzpatrick-resigns-over-milibands-refusal-rule-out-war> (zobrazeno 1. května 2014).

⁸³ „House of Commons debate on Syria“, Official Site of UK Parliament, 30. 8. 2013, <http://www.parliament.uk/business/news/2013/august/commons-debate-on-syria/> (zobrazeno 2. května).

demokraté, přičemž z přítomných poslanců hlasoval pouze jeden konzervativec proti návrhu.⁸⁴ Lze tedy označit postoj konzervativních a liberálně demokratických poslanců jako nedisciplinovaný. I z toho důvodu, že vládní návrh nebyl schválen o pouhých třináct hlasů. Zajímavostí také je, že dva konzervativní ministři byli v době hlasování ve vedlejší místnosti, protože přeslechli zvonek, který zahájil hlasování.⁸⁵ Rozhodnutí Eda Milibanda hlasovat proti vojenské intervenci mohlo ovlivnit názor přítomných poslanců, nicméně o samotném výsledku nerozhodl, protože jak je uvedeno výše, koaliční vláda mohla prosadit návrh i bez podpory opozičních stran.

3.3. Zkušenost se zahraničně-politickými intervencemi

3.3.1. Irák 2003

Z předešlé kapitoly je zřejmé, že debatu do značné míry ovlivnila zkušenost z války v Iráku, kde selhala činnost zpravodajských služeb, což v souvislosti s nedostatkem důkazů o užití chemických zbraní v Sýrii a potenciálního zapojení do další války sehrálo důležitou roli.⁸⁶ Západní státy se zapojily do války v Iráku na základě nepotvrzených informací o existenci zbraní hromadného ničení a bez rezoluce Rady bezpečnosti OSN. Ani v době hlasování o vojenském zásahu v Sýrii neexistovaly přímé důkazy o užití chemických zbraní a o tom, kdo je použil a nebyl schválen návrh rezoluce Rady bezpečnosti OSN. Jak také uvádí druhá kapitola této práce, podle zprávy generálního prokurátora nebyla vyloučena intervence v Sýrii ani za předpokladu, že by nedošlo ke konsensu v Radě bezpečnosti OSN⁸⁷, což po zkušenosti z Iráku mohlo sehrát důležitou roli.

Dále je důležité zmínit, že použití chemických zbraní v Sýrii označil americký prezident Barack Obama za překročení hranice, na kterou mezinárodní společenství musí reagovat.⁸⁸ Někteří britští politici si tedy svolání parlamentu a následné hlasování vyložili jako reakci právě

⁸⁴ „The full list of how MPs voted on Libya action“, *BBC*, 22. 3. 2011, <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-12816279> (zobrazeno 26. dubna 2014).

⁸⁵ „Six ministers who missed the vote“, *The Daily Mail*, 30. 8. 2013, <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2406731/Ministers-missed-vote-Chief-Whip-shambles-Commons-exposed.html> (zobrazeno 26. dubna 2014).

⁸⁶ „Iraq war ghosts end UK plans to take part in Syria action“, *Reuters*, 30. 8. 2013 <http://www.reuters.com/article/2013/08/30/us-syria-crisis-britain-idUSBRE97R1BD20130830> (zobrazeno 29. dubna 2014).

⁸⁷ *UK government legal position*.

⁸⁸ „Obama warns Syria not to cross red line“, *CNN*, 21. 8. 2012, <http://edition.cnn.com/2012/08/20/world/meast/syria-unrest/> (zobrazeno 16. dubna 2014).

na slova amerického prezidenta, která by byla v důsledku ignorace užití chemických zbraní v Sýrii znevážena. Ostatně i někteří poslanci tento argument zmínili v debatě, která předcházela hlasování o vojenském zásahu v Sýrii.⁸⁹ Tento argument však není v předešlé kapitole zahrnut, jelikož nesplnil podmínku reprezentace 5 % vystoupivších poslanců.

Jelikož byl argument a odkaz na válku v Iráku 2003 nejčastějším argumentem v průběhu debaty o vojenském zásahu v Sýrii, zřejmě tento argument sehrál důležitou roli v souvislosti s rolí Spojených států a slovy prezidenta Obamy.

3.3.2. Libye 2011

Variantu a priori negativního přístupu politických stran k zahraničně-politické intervenci také zpochybňuje vojenský zásah v Libyi v roce 2011, který proběhl již v době stávající vlády. V případě Libye ospravedlnil britský premiér intervenci na základě ochrany libyjských civilistů, stejně tak jako se o to pokusil v případě Sýrie. Obdobně jako v případě Sýrie nemělo jít o svržení vládního režimu a akce měla podporu Ligy arabských států. Na rozdíl od Sýrie však byla intervence v Libyi schválena Radou bezpečnosti OSN, čímž se zásah stal legální podle mezinárodního práva.⁹⁰ Premiér tedy v kontextu vojenského zásahu v Sýrii argumentoval velmi podobně, jak tomu bylo v případě Libye. Klíčovou roli však podle přítomných poslanců v případě Libye sehrál schválený návrh rezoluce Rady bezpečnosti OSN. I přesto, že se řada britských politiků obávala cílů a důsledků akce a upozorňovala na to, že podobné násilnosti se odehrávají i jinde ve světě, rozhodnutí vlády nakonec bylo podpořeno poměrem hlasů 557:13.⁹¹ Pro dvacet poslanců⁹² byla právě rezoluce Rady bezpečnosti OSN tím, co rozhodlo o jejich hlasování.⁹³

⁸⁹ HC Deb 29 August 2014, vol. 566, cols. 1461, 1482, 1486, 1521, 1534, 1537.

⁹⁰ „Security Council approves no-fly zone over Libya, authorizing all necessary measures to protect civilians“, 17. 2. 2011, *Official Site of UN Security Council*, <http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10200.doc.htm> (zobrazeno 20. března 2014).

⁹¹ „The full list of how MPs voted on Libya action“, *BBC*, 22. 3. 2011, <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-12816279> (zobrazeno 27. dubna 2014).

⁹² 8 CON, 7 LAB, 3 LD a po jednom poslanci z SNP a PC z celkem 100 poslanců, kteří se během debaty vyjádřili.

⁹³ HC Deb 21 March 2011, vol. 525, *United Nations Security Resolution 1973*, cols. 701, 703, 727, 730, 732, 735, 737, 742, 746, 748, 752, 754, 760, 764, 769, 777, 779, 783, 794, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201011/cmhansrd/cm110321/debtext/110321-0001.htm#1103219000001>.

V průběhu intervence v Libyi nicméně například podle Ruska a Číny došlo k překročení mandátu rezoluce Rady bezpečnosti OSN.⁹⁴ Přestože rezoluce OSN neopravňovala mezinárodní společenství svrhnout režim Muammara Kaddáfího, libyjský prezident v rámci vojenského zásahu za nevyjasněných podmínek zemřel.⁹⁵ V době hlasování o Sýrii panovaly obavy, že by k podobnému scénáři mohlo dojít také v Sýrii. O tom svědčí fakt, že druhým nejčastějším argumentem britských poslanců byla obava, zda vojenský zásah dosáhne stanovených cílů a zda nedojde k překročení mandátu, k čemuž nemá mezinárodní společenství oprávnění.⁹⁶

3.4. Problémy spojené s případnou intervencí v Sýrii

Možnostmi vojenského zásahu v Sýrii se podrobněji zabýval Ben Smith, jehož studii *Intervention in Syria* vydala britská parlamentní knihovna. V dokumentu se píše, že podle Charty OSN lze použít vojenskou sílu pouze za čtyř podmínek. V případě, že s tím daný stát souhlasí, dále na základě rezoluce OSN, v sebeobraně a poslední možností použití vojenské síly je kolektivní obranná akce NATO.⁹⁷ První případ není případ Sýrie. Syrská národní koalice byla sice většinou států uznána za legitimního zástupce syrského lidu, ale nebyla uznána Ruskem a Čínou a neovládá velkou část syrského území. Proto tento předpoklad nelegitimizuje vojenský zásah. Jak již bylo řečeno, schválení rezoluce Rady bezpečnosti je nepravděpodobné, což také vyvrací možnosti vytvoření bezletových zón nad Sýrii, o kterých se jednalo ještě před srpnovým chemickým útokem.⁹⁸ Západní státy v syrském konfliktu bezprostředně v nebezpečí nejsou, tudíž předpoklad sebeobrany také nemůže být uplatněn. Kolektivní obranná akce zprostředkovaná NATO by mohla být ospravedlněna články 52 a 53 o regionální bezpečnosti, ale jak již bylo výše zmíněno, boje na turecké hranici, ani na žádné jiné, se neprokázaly jako vážné ohrožení pro členské státy NATO.⁹⁹

⁹⁴ „Russia: NATO has overstepped UN mandate in Libya“, *The Telegraph*, 21. 5. 2011, <http://www.telegraph.co.uk/sponsored/rbth/politics/8466680/Russia-pressure-Nato-Libya.html> (zobrazeno 10. května 2014).

⁹⁵ David Rieff, „The man who knew too much“, *Foreign Policy*, 24. 10. 2011, http://www.foreignpolicy.com/articles/2011/10/24/the_man_who_knew_too_much (zobrazeno 16. dubna 2014).

⁹⁶ HC Deb August 29 2013, vol. 566, cols. 1433-4, 1444-5, 1452, 1454, 1457, 1460, 1465, 1468, 1471, 1476, 1478, 1488, 1497, 1501, 1506, 1513, 1520-1, 1524-5, 1533.

⁹⁷ Smith, *Syria: The legality of arming the rebels after the lifting of the EU arms embargo*, 4.

⁹⁸ „Russia says it will not allow Syria no-fly zones“, *Reuters*, 17. 6. 2013, <http://www.reuters.com/article/2013/06/17/us-syria-crisis-russia-idUSBRE95G0CA20130617> (zobrazeno 3. května 2014).

⁹⁹ Ben Smith, *Intervention in Syria*, 26. 8. 2013, <http://www.parliament.uk/business/publications/research/briefing-papers/SN06714/intervention-in-syria>, 7-8.

Jediné možné ospravedlnění intervence by bylo v souladu s principem humanitární intervence a R2P¹⁰⁰, ale je otázka, zda mezinárodní právo povoluje státům užít vojenskou sílu jednostranně. Podle R2P by mělo mezinárodní společenství zastavit rozsáhlou humanitární krizi a zločiny proti lidskosti, pokud to není v silám daného státu. Nikdy však nebyla vyřešena otázka, zda je pro vojenský zásah nutná autorizace OSN.¹⁰¹ Dále je otázkou, zda použití chemických zbraní legalizuje vnější intervenci.

Vojenský zásah by také mohl destabilizovat vnitropolitickou situaci okolních zemí a celého regionu. Existují zprávy o tom, že libanonští sunité se účastní války proti Asadově vládě, kdežto šíitská politická a militantní organizace Hizballáh aktivně dodává vojenské zásoby syrské vládě a pravděpodobně spolupracuje s Íránem.¹⁰² V podobné situaci se nachází Jordánsko. Jordánští salafističtí džihadisté odchází bojovat do Sýrie na straně extremistických skupin, kdežto jordánská vláda podporuje umírněné syrské rebely. Navíc je v Jordánsku velké množství syrských uprchlíků. Další zemí, která finančně a vojensky podporuje umírněné syrské rebely, je Saudská Arábie.¹⁰³ Izrael se obává rozšíření konfliktu do okolních zemí a užití syrských chemických zbraní proti Izraeli. Případ Iráku je také velmi komplikovaný. Iráčtí sunité, šíitští Arabové a iráčtí Kurdové podle všeho podporují opačné strany a panuje zde obava z obnovení sektářské války. Proto je zatím reakce Iráku k otázce Sýrie zdrženlivá. Írán zřejmě podporuje vládu prezidenta Asada a podle všeho mu poskytuje finance, zbraně a další vojenskou podporu. Navíc existují zprávy o tom, že iránské revoluční gardy v Sýrii bojují na straně syrské vlády.¹⁰⁴

Vedle legitimacy zásahu byl také samotný vládní návrh o vojenského intervenci v Sýrii problematický. Ve vládním návrhu není explicitně řečeno, jakým způsobem bude cíle dosaženo, jaká je hranice vojenského zásahu a zda akce bude úspěšná. Kromě toho ani vládní, ani opoziční návrh nevylučoval vojenský zásah v Sýrii bez autorizace Rady bezpečnosti OSN.¹⁰⁵ Ve vládním návrhu a zprávě generálního prokurátora se sice píše, že podmínkou pro přímou vojenskou intervenci v Sýrii je další hlasování v dolní sněmovně britského parlamentu a Radě bezpečnosti

¹⁰⁰ The Responsibility to Protect, <http://www.un.org/en/preventgenocide/adviser/responsibility.shtml> (zobrazeno 8. února 2014).

¹⁰¹ Smith, *Intervention in Syria*, 7.

¹⁰² House of Lords Library note, *Debate on 1 July: Recent developments in Syria, the Middle East and North Africa*, 27. 6. 2013, <http://www.parliament.uk/business/publications/research/briefing-papers/LLN-2013-017/debate-on-1-july-recent-developments-in-syria-the-middle-east-and-north-africa>, 6.

¹⁰³ *Ibid.*, 7.

¹⁰⁴ *Ibid.*, 6.

¹⁰⁵ HC Deb 29 August 2013, vol. 566, cols. 1444-5.

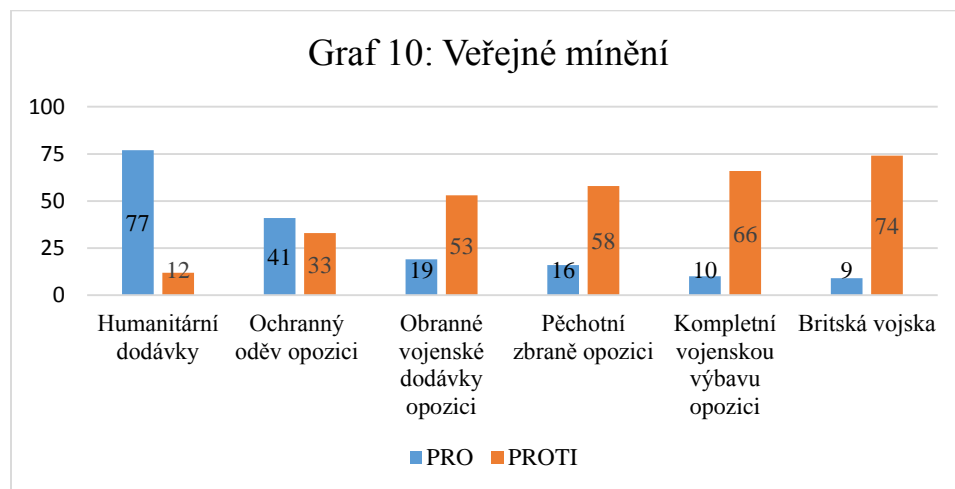
OSN, nicméně o výsledku hlasování v dokumentech nebyla jediná zmínka. To by znamenalo, že vojenský zásah by mohl být ospravedlněn i přesto, že by v Rada bezpečnosti OSN nedošlo ke konsensu nebo v případě, že by výsledek hlasování britského parlamentu byl negativní.

Přesto, že v případě Sýrie někteří poslanci uváděli, že nepodpoří vládní návrh z důvodu neschváleného návrhu rezoluce OSN, který by ospravedlnil vojenský zásah, jak tomu bylo v případě Libye, druhá kapitola této práce poukázala na jiný poznatek. Argument nelegitimnosti zásahu a neschváleného návrhu rezoluce Rady bezpečnosti byl v debatě z 29. srpna 2013 zmíněn až jako šestý nejčtenější argument. Neschválený návrh rezoluce Rady bezpečnosti OSN tudíž zřejmě nebyla jedinou postačující příčinou negativního výsledku hlasování. Navíc pět z jedenácti poslanců, kteří uvedli, že pro vojenský zásah je nutná rezoluce Rady bezpečnosti OSN vládní návrh nakonec podpořili.

V souvislosti s předešlou kapitolou je zřejmé, že důležitou roli sehrál charakter konfliktu v Sýrii a s ním spojené potenciální důsledky vojenského zásahu. Neopomenutelnou úlohu sehrál také vládní návrh. Naopak rezoluce Rady bezpečnosti OSN zřejmě nesehrála tak stěžejní roli, jak se mohlo zdát.

3.5. Skepticismus veřejného mínění

Skepticismus vůči vojenskému zásahu v Sýrii převládá i mezi britskými občany. Vzhledem k tomu, že v době hlasování zbývalo více než rok a půl do dalších parlamentních voleb, které jsou předběžně naplánované na 7. května 2015 ¹⁰⁶, veřejné mínění zřejmě nesehrálo v otázce hlasování o vojenském zásahu v Sýrii rozhodující roli a jeho význam nelze dokázat. V průzkumu agentury YouGov z 22. a 23. srpna 2013 se britští občané o dodávkách syrské opozici a syrským obyvatelům vyslovili následovně:

Zdroj: Send medicine to Syria, not guns or soldiers, *YouGov*, 22-23. 8. 2013,

http://cdn.yougov.com/cumulus_uploads/document/9ytf2ekflo/YG-Archive-Pol-Sunday-Times-results-230813.pdf (zobrazeno 20. března 2014) 5.

¹⁰⁶ „General timetable elections 2015“, Official Site of UK Parliament, <http://www.parliament.uk/about/how/elections-and-voting/general/general-election-timetable-2015/> (zobrazeno 13. dubna 2014).

Závěr

Tato bakalářská práce analyzovala faktory, které vedly k negativnímu výsledku hlasování britského parlamentu o vojenském zásahu v Sýrii v srpnu 2013. V první kapitole byl obecně přiblížen konflikt v Sýrii, přičemž se tato část zaměřila na průběh a specifika konfliktu, reakci mezinárodního společenství a výsledek hlasování britského parlamentu. Druhá kapitola rozebrala tři stěžejní debaty, které v britském parlamentu v kontextu syrského konfliktu proběhly. Obecně lze říci, že v debatách převažovaly obavy z případného vojenského zásahu, a to napříč politickým spektrem. Nelze tedy říci, že by konkrétní politická strana obhajovala vojenský zásah či naopak. Třetí kapitola se zabývala interpretací negativního výsledku hlasování o vojenském zásahu v Sýrii a poukázala na celou řadu faktorů, které mohly hlasování ovlivnit. Konkrétně šlo o postoj politických stran k zahraničně-politické intervenci, rozložení jejich sil v britském parlamentu a situaci v Konzervativní straně. Dále pak o pozici Davida Camerona v Konzervativní straně, zkušenost se zahraničně-politickými intervencemi (Irák, Libye), organizaci hlasování a disciplinovanost poslanců. Nakonec se práce věnovala veřejnému mínění a problémům spojených s případnou vojenskou intervencí v Sýrii.

Práce dospěla k závěru, že výsledek hlasování byl důsledkem souběžného působení několika faktorů. Rozložení politických sil v britském parlamentu po parlamentních volbách 2010 a postoj politických stran k zahraničně-politické intervenci nesehrály stěžejní roli. Zřejmě nerozhodlo ani skeptické veřejné mínění, jelikož hlasování proběhlo více než rok a půl před plánovanými parlamentními volbami. Naopak hlasování zásadním způsobem ovlivnila souhra čtyř stěžejních faktorů. Zaprvé šlo o špatnou organizaci před a v průběhu hlasování, selhání whipů a nedisciplinovanost poslanců Konzervativní strany a liberálních demokratů. Dále se jednalo o nedostatek důkazů o použití chemických zbraní a špatné načasování. Třetí příčinou byl nekomplexní vládní návrh, který neuváděl případné důsledky a cíle zásahu a soustředil se pouze na zásah proti dalšímu užití chemických zbraní, nikoliv na humanitární krizi jako takovou. Debatu zajisté ovlivnila také zkušenost z Iráku a Libye a to v souvislosti s charakterem konfliktu a tím, jaké jsou cíle a potenciální důsledky zásahu v Sýrii. To jsou důvody, které, i přes dlouhou historii humanitárního intervencionismu, vedly k odmítnutí vojenského zásahu v Sýrii ze strany Velké Británie.

V souvislosti s tím, že argument rezoluce OSN a legitimacy zásahu byl v poslední debatě zmíněn v pořadí až šestý a vládní ani opoziční návrh nevyklučují vojenský zásah bez autorizace Rady bezpečnosti OSN, nabízí se otázka, jak velkou roli sehrál neschválený návrh rezoluce OSN. Vzhledem k výše uvedeným faktům zřejmě nesehrál tak stěžejní roli, jak by se mohlo zdát.

Závěrem lze říci, že negativní výsledek hlasování nebyl způsoben jedním konkrétním faktorem, ale byl výsledkem vzájemné provázanosti několika výše zmíněných faktorů.

Summary

This bachelor thesis analyzed different factors which contributed to the negative result of a British vote on the intervention in Syria. The first chapter of this bachelor thesis brought closer the specifics of the Syrian conflict, the reaction of the international community and the concrete results of the British vote. The second chapter analyzed three main debates which took place in the British parliament, which helped to understand the British attitude towards the Syrian conflict and towards an international intervention as a whole and nonetheless provided specific arguments of British politicians. It was obvious that negative arguments prevailed in the debates. The third chapter tried to analyze other factors than the ones mentioned in the debates as a possible cause of the negative result of the vote on Syria and therefore provided overall interpretation of the vote.

The bachelor thesis came to a conclusion that the negative result of the vote was mainly due to a mutual influence of a number of factors from which the key ones were a bad organization skills before and during the vote, the failure of whips and indiscipline of MPs. Another factor was a bad timing and a lack of evidence at that time. The third one was an incomprehensive government motion which didn't take into account potential consequences and goals of the intervention and was mainly concentrated on the use of chemical weapons and not on the humanitarian crisis as such. The debate was also influenced by the experience from Iraq and Libya in the context of the Syrian conflict character and unknown goals and consequences of the possible intervention. These factors were the key reasons why Britain as a country with long history of humanitarian intervention refused to intervene in Syria.

However in the context of UN Security Resolution this argument was mentioned as the sixth one in the last debate and neither the government nor the opposition motion refuted an intervention without UN resolution. Then it comes a question how important role the UN

resolution played. According to the arguments it seems the role wasn't as significant as it might look.

Použitá literatura

Dokumenty

- *Charta Organizace spojených národů* (Ostrava Aries, 1993).
- *Chemical weapons used by Syrian régime: UK government legal position*, 29. 8. 2013, Official Site of UK government, <https://www.gov.uk/government/publications/chemical-weapon-use-by-syrian-regime-uk-government-legal-position/chemical-weapon-use-by-syrian-regime-uk-government-legal-position-html-version>.
- *Government motion*, 29. 8. 2013, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmagenda/ob130829.html> (zobrazeno 2. května).
- HC Deb 29 August 2013, vol. 566, *Syria and the use of chemical weapons*, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130829/debtext/130829-0001.htm#1308298000001>.
- HC Deb 11 July 2013, vol. 566, *Arms to Syria*, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130711/debtext/130711-0002.htm#13071159000002>.
- HC Deb 21 March 2011, vol. 525, *United Nations Security Resolution 1973*, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201011/cmhansrd/cm110321/debtext/110321-0001.htm#1103219000001>.
- HC Deb 20 May 2013, vol. 563, *Syria*, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201314/cmhansrd/cm130520/debtext/130520-0001.htm#13052013000004>.
- Invitation to join our government, <http://conservativehome.blogs.com/files/conservative-manifesto-2010.pdf> (zobrazeno 18. března 2014), 103-111.
- Liberal Democrats Manifesto 2010, http://network.libdems.org.uk/manifesto2010/libdem_manifesto_2010.pdf (zobrazeno 18. března 2014) 56-68.
- Oposition manuscript amendment, <http://www.parliament.uk/documents/news/2013/manuscript-amendment-29aug13.pdf> (zobrazeno 29. dubna 2014).
- Six point proposal of the Joint Special Envoy of the United Nations and the League of Arab States, http://www.un.org/en/peacekeeping/documents/six_point_proposal.pdf.

- The Geneva Protocol, <http://www.un.org/disarmament/WMD/Bio/1925GenevaProtocol.shtml> (zobrazeno 8. února 2014).
- The Labour Party Manifesto 2010, <http://www2.labour.org.uk/uploads/TheLabourPartyManifesto-2010.pdf> (zobrazeno 18. března 2014), 68-72.
- The Responsibility to Protect, <http://www.un.org/en/preventgenocide/adviser/responsibility.shtml> (zobrazeno 8. února 2014).

Odborné knihy

- A.Geddes a J.Tonge, eds., *Britain Votes 2010* (Oxford: Oxford Journals, Oxford University Press, in association with Hansard Society series in politics and government, 2010).
- John Kingdon, *Government & Politics in Britain* (Oxford: Polity Press, 1991).
- David Laws, *22 days in May* (London: Biteback, 2010).
- Philip Norton, *Parliament in British politics* (Houndmills: Palgrave Macmillan, 2005).
- Lenka Rovná, *Kdo vládne Británii?* (Praha: Sociologické nakladatelství, 2004).

Odborné články a studie

- Richard Hayton, „Conservative Party Modernisation and David Cameron's Politics of the Family“, *The Political Quarterly* 81, č. 4 (2. listopadu 2010): 492-500, <http://eprints.hud.ac.uk/8926/>.
- David Rennie, *The continent or the open sea, does Britain have a European future?*, 28. 5. 2012, http://www.cer.org.uk/sites/default/files/publications/attachments/pdf/2012/rp_096_km-6277.pdf.
- David Rieff, „The man who knew too much“, *Foreign Policy*, 24. 10. 2011 http://www.foreignpolicy.com/articles/2011/10/24/the_man_who_knew_too_much (zobrazeno 16. dubna 2014).
- Glenn E. Robinson, *Don't let the Syrian Rebels win*, *Foreign Policy*, 10. 12. 2012, http://www.foreignpolicy.com/articles/2012/12/10/dont_let_the_syrian_rebels_win (zobrazeno 4. května 2014)
- Ben Smith, *Intervention in Syria*, 26. 8. 2013, <http://www.parliament.uk/business/publications/research/briefing-papers/SN06714/intervention-in-syria>.

- Ben Smith a Arabella Lang, *Syria: The legality of arming the rebels after the lifting of the EU arms embargo*, 18. 6. 2013 <http://www.parliament.uk/business/publications/research/briefing-papers/SN06667/syria-the-legality-of-arming-the-rebels-after-the-lifting-of-the-eu-arms-embargo>.
- House of Lords Library note, *Debate on 1 July: Recent developments in Syria, the Middle East and North Africa*, 27. 6. 2013, <http://www.parliament.uk/business/publications/research/briefing-papers/LLN-2013-017/debate-on-1-july-recent-developments-in-syria-the-middle-east-and-north-africa>.
- Office of the UN High Commissioner for Human Rights, *Updated Statistical Analysis of Documentation of Killings in the Syrian Arab Republic*, 13. 6. 2013, <http://www.ohchr.org/Documents/Countries/SY/HRDAG-Updated-SY-report.pdf> (zobrazeno 23. března 2014).
- „Chemical mystery“, *The Economist*, 23. 8. 2013, <http://www.economist.com/blogs/pomegranate/2013/08/syria-s-war-0> (zobrazeno 22. března 2014).
- „Syria’s jihadists“, *The Economist*, 17. 12. 2012, <http://www.economist.com/blogs/pomegranate/2012/12/jabhat-al-nusra> (zobrazeno 23. března 2014).
- „Who, how and where?“, *The Economist*, 4. 7. 2013, <http://www.economist.com/news/middle-east-and-africa/21580524-it-will-be-tricky-getting-american-arms-selected-syrian-rebels-who-how-and> (zobrazeno 23. března 2014).

Zpravodajské a další elektronické zdroje

- Dominic Evans a Khaled Yacoub Oweis, „Syria gas ‘kills hundreds’“, Security council meets, *Reuters*, 21. 8. 2013, <http://www.reuters.com/article/2013/08/21/us-syria-crisis-idUSBRE97K0EL20130821> (zobrazeno 23. března 2014).
- Liz Sly, „Arab League announces peace plan for Syria“ *Washington post*, 2. 11. 2011, http://www.washingtonpost.com/world/middle_east/arab-league-announces-peace-plan-for-syria/2011/11/02/gIQAKBm6fM_story.html (zobrazeno 11. května 2014).
- „Analysis: the Tory Party's five Europe factions“, *The Telegraph*, 16. 1. 2013, <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/conservative/9805635/Analysis-the-Tory-Partys-five-Europe-factions.html> (zobrazeno 1. května 2014).

- „Arab League decides to suspend Syria“, *Aljazeera*, 13. 11. 2011, <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/11/20111121342948333.html> (zobrazeno 8. února 2014).
- „Arab League suspends Syria as global pressure rises“, *Reuters*, 12. 11. 2011 <http://www.reuters.com/article/2011/11/12/us-arabs-syria-idUSTRE7AB0CP20111112> (zobrazeno 22. března 2014).
- „Blow to Cameron's authority as MPs rule out British assault on Syria“, *The Guardian*, 30. 8. 2013, <http://www.theguardian.com/politics/2013/aug/30/cameron-mps-syria> (zobrazeno 8. května 2014).
- „Current State of the Parties, Official Site of UK Parliament“, <http://www.parliament.uk/mps-lords-and-offices/mps/current-state-of-the-parties/> (zobrazeno 18. března 2013).
- „David Cameron rocket by record rebellion as Europe splits Tories again“, *The Guardian*, 25. 11. 2011, <http://www.theguardian.com/politics/2011/oct/24/david-cameron-tory-rebellion-europe> (zobrazeno 1. května 2014).
- „David Cameron speech: UK and the EU“, *BBC*, 23. 1. 2013, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-21156905> (zobrazeno 16. dubna 2014).
- „EU ends arms embargo on Syria“, *BBC*, 28. 5. 2013, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-22684948> (zobrazeno 23. března 2014).
- „Factbox: sanctions imposed on Syria“, *Reuters*, 28. 2. 2012, <http://www.reuters.com/article/2012/02/28/us-syria-eu-sanctions-idUSTRE81R27R20120228> (zobrazeno 22. března 2014).
- „Flawed logic in decision to lift Syria arms embargo“, *Chatham House*, 28. 5. 2013, <http://www.chathamhouse.org/media/comment/view/191703> (zobrazeno 24. Března 2014).
- „General timetable elections 2015“, Official Site of UK Parliament, <http://www.parliament.uk/about/how/elections-and-voting/general/general-election-timetable-2015/> (zobrazeno 13. dubna 2014).
- „Iraq war ghosts end UK plans to take part in Syria action“, *Reuters*, 30. 8. 2013, <http://www.reuters.com/article/2013/08/30/us-syria-crisis-britain-idUSBRE97R1BD20130830> (zobrazeno 29. dubna 2014).
- „Labour frontbencher Jim Fitzpatrick resigns over Miliband's refusal to rule our war“, *Newstatesman*, 29. 8. 2013, <http://www.newstatesman.com/politics/2013/08/labour-frontbencher-jim-fitzpatrick-resigns-over-milibands-refusal-rule-out-war> (zobrazeno 1. května 2014).

- „New UK EPP party vows to be the alternative to Tories“, UKIP, *EurActiv*, 25. 4. 2014, <http://www.euractiv.com/sections/uk-europe/new-uk-epp-party-vows-be-alternative-tories-ukip-301715> (zobrazeno 1. května 2014).
- „Number of Syrian refugees tops 2 million, with ‘more on the way,’“ – UN agency, *UN News Centre*, 3. 9. 2013, <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=45757#.Uw-aMPIdW5U> (zobrazeno 27. února 2014).
- „Obama warns Syria not to cross red line“, *CNN*, 21. 8. 2012, <http://edition.cnn.com/2012/08/20/world/meast/syria-unrest/> (zobrazeno 16. dubna 2014).
- „Russia says it will not allow Syria no-fly zones“, *Reuters*, 17. 6. 2013, <http://www.reuters.com/article/2013/06/17/us-syria-crisis-russia-idUSBRE95G0CA20130617> (zobrazeno 3. května 2014).
- „Security Council approves no-fly zone over Libya, authorizing all necessary measures to protect civilians“, 17. 3. 2011, *Official Site of UN Security Council*, <https://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10200.doc.htm> (zobrazeno 20. března 2014).
- „Security council fails to adopt draft resolution condemning Syria’s crackdown“, 4. 10. 2011, *Official Site of UN Security Council*, <https://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10403.doc.htm> (zobrazeno 1. března 2014).
- „Security Council fails to adopt draft resolution on Syria as Russian federation, China veto text supporting Arab league’s proposed peace plan“, 4. 2. 2012, *Official Site of UN Security Council*, <https://www.un.org/News/Press/docs/2012/sc10536.doc.htm> (zobrazeno 1. března 2014).
- „Security Council fails to adopt draft resolution on Syria that would have threatened sanctions, due to negative votes of China, Russian federation“, 19. 7. 2012, *Official Site of UN Security Council*, <https://www.un.org/News/Press/docs/2012/sc10714.doc.htm> (zobrazeno 1. března 2014).
- „Send medicine to Syria, not guns or soldiers“, *YouGov*, 22-23. 8. 2013, http://cdn.yougov.com/cumulus_uploads/document/9ytf2ekflo/YG-Archive-Pol-Sunday-Times-results-230813.pdf (zobrazeno 20. března 2014).
- „Six ministers who missed the vote“, *The Daily Mail*, 30. 8. 2013, <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2406731/Ministers-missed-vote-Chief-Whip-shambles-Commons-exposed.html> (zobrazeno 13. dubna 2014).
- „Syria crisis: Guide to armed and political opposition“, *BBC*, 13. 12. 2013, <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-24403003> (zobrazeno 8. února 2014).

- „Syria crisis: No to war, blow to Cameron“, *The Telegraph*, 29. 8. 2013, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/syria/10275158/Syria-crisis-No-to-war-blow-to-Cameron.html> (zobrazeno 8. května 2014).
- „Syria ‘s death toll now exceeds 140,000: activist group“, *Reuters*, 15. 2. 2014, <http://www.reuters.com/article/2014/02/15/us-syria-crisis-toll-idUSBREA1E0HS20140215> (zobrazeno 23. března 2014).
- „Syria population 2014“, *World Population Review*, <http://worldpopulationreview.com/countries/syria-population/> (zobrazeno 23. března 2014).
- „Syria regional refugee response“, *The UN Refugee Agency*, <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/regional.php> (zobrazeno 23. března 2014).
- „Syria: UK’s Cameron may veto EU arms embargo“, *BBC*, 12. 3. 2013, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-21763345> (zobrazeno 4. května 2014).
- „The full list of how MPs voted on Libya action“, *BBC*, 22. 3. 2011, <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-12816279> (zobrazeno 27. dubna 2014).
- „The Syrian rebel groups pulling in foreign fighters“, *BBC*, 24. 12. 2013, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-25460397> (zobrazeno 23. března 2014).
- „Tories leaving Europe’s EPP group“, *BBC*, 11. 3. 2009, http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/politics/7938482.stm (zobrazeno 1. května 2014).
- „Tory rebels to defy Cameron over Romanian immigrants“, *The Telegraph*, 13. 12. 2013, <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/10517112/Tory-rebels-to-defy-David-Cameron-over-Romanian-migrants.html> (zobrazeno 8. května 2014).
- „UK’s anti-EU party hits new high in poll ahead of Europe vote“, *Reuters*, 13. 5. 2014, <http://uk.reuters.com/article/2014/04/13/uk-britain-politics-ukip-idUKBREA3C09S20140413> (zobrazeno 16. dubna 2014).
- „UKIP move to the first place in euro elections“, *YouGov*, 25. 4. 2014, <http://yougov.co.uk/news/2014/04/25/ukip-move-first-place-euro-elections/> (zobrazeno 8. května 2014).